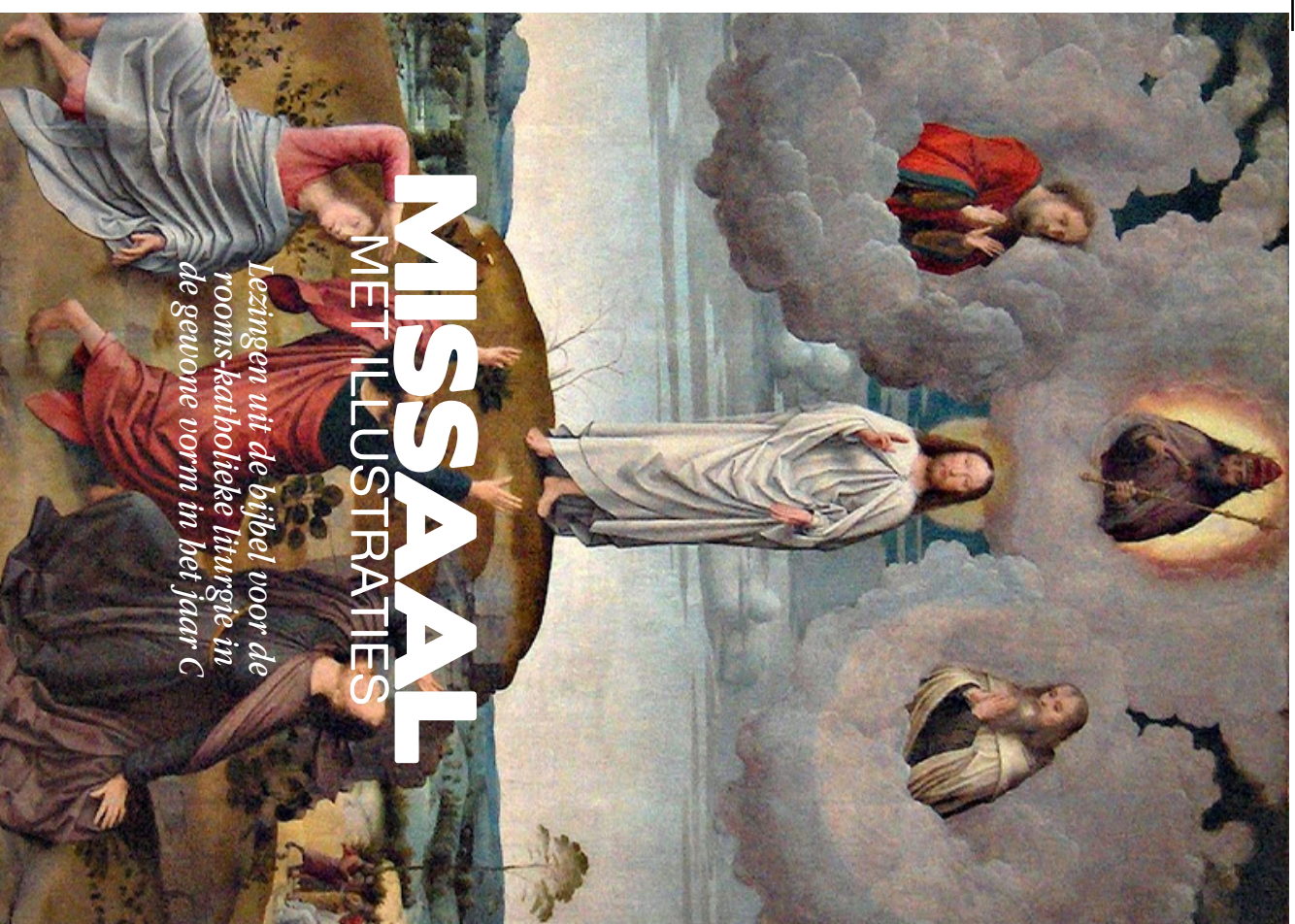

A.M.D.G.
www.gelovenieren.net

MISSAAL

MET ILLUSTRATIES

*Lezingen uit de bijbel voor de rooms-katholieke
liturgie in de gewone vorm in het jaar C*

Bijbelcitataten

ex	dan	3:22	40	18:36	86
3:2-3	3:16-20	4:1-2a	45	20:3-7	35
15:1	3:25	4:2-4,28	60	20:6-7	88
lev	13:5-21	4:27-29	104	20:20b-21	90
19:18	joël	6:17-20-23	106	20:22-23	97
num	2:12-13	6:38	53, 107	21:4-7	91
21:6-9	jona	6:41-42	108	hand	96
24:2-5	3:1-2	7:1-3	109	7:55-60	96
wijsheid	scf	7:12-15	110	rom	99
2:18-20	3:14	7:44-48	111	5:1-2	99
jes	mt	9:23-24	42	1 kor	100
2:4	1:2	9:57-58	112	11:23-26	100
6:5-8	1:20	10:38-40	115	12:12-13	103
11:1-2	1:23	11:1-4	116	gal	113
25:7-8	2:9-11	11:18-20	63	6:14	113
26:2	2:18	13:25-27	119	fil	80
29:18-19	5:18	14:10-11	120	2:8-11	80
30:26	5:46-48	14:27	121	3:20-21	52
35:3-5	6:9-13	15:4	58, 101	kol	114, 129
40:3-5	7:9-11	15:4-6	122	1:15-16	117
40:29-31	9:14-15	16:5-7	66	3:3-5,9-10	117
41:17-20	10:19-20	16:19-24	123	hebr	33
45:22-23	17:1-13	17:12-16	124	1:1-2	21
48:17-18	21:28-31a	18:7-8	125	10:7	25
49:11-13	21:33-43	18:14b	65, 126	10:10-14	95
50:6-9	23:8-12	19:5	127	11:17-19	118
54:1-5	28:8-9	20:32-35	128	1 joh	37
56:1-2	mc	21:25-28	1	3:1-3	37
58:9-10	12:28-31	ih	38	op	84
65:18-19	lc	1:15-18	102	1:5-8	93
jer	1:16-17	2:10-11	70	21:3-5	93
11:19-20	1:26-29	5:31-36	73		
18:19-20	1:41	8:3-11	77		
20:11	1:46-49	8:55-58	81		
eze	1:63	10:29-30	92		
18:25-28	1:76	12:1-8	85		
37:26-28	2:6-7	13:12-15	82		
47:1-2,8-12	2:15-16	13:21-26	82		
	3:4-6	14:16-17	98		
		14:24-26	94		

Liturgische kalender voor zondagen en feesten

November	Januari	— 2021 — 2022 —
28 Zo 1	2 Zo 38	22 Di 61
29 M 2	9 Zo 39	23 W 62
December	10 M 40	24 Do 63
1 W 4	16 Zo 102	26 Za 65
2 Do 5	23 Zo 103	27 Zo 66
3 V 6	30 Zo 104	28 M 67
4 Za 7	Februari	29 Di 68
5 Zo 8	6 Zo 105	30 W 69
6 M 9	13 Zo 106	31 Do 70
7 Di 10	20 Zo 107	April
9 Do 12	27 Zo 108	1 V 71
10 V 13	Maarti	2 Za 72
11 Za 14	2 W 41	3 Zo 73
12 Zo 15	3 Do 42	4 M 74
13 M 16	4 V 43	5 Di 75
14 Di 17	5 Za 44	6 W 76
15 W 18	6 Zo 45	7 Do 77
16 Do 19	7 M 46	8 V 78
17 V 22	8 Di 47	9 Za 79
18 Za 23	9 W 48	10 Zo 80
19 Zo 21	10 Do 49	11 M 81
20 M 25	11 V 50	12 Di 82
21 Di 26	12 Za 51	13 W 83
22 W 27	13 Zo 52	14 Do 85
23 Do 28	14 M 53	15 V 86
24 V 30	15 Di 54	16 Za 87
25 Za 31	16 W 55	17 Zo 88
26 Zo 37	17 Do 56	18 M 89
27 M 35	18 V 57	24 Zo 90
28 Di 36	20 Zo 59	Mei
	21 M 60	1 Zo 91
		8 Zo 92
		15 Zo 95
		22 Zo 94
		26 Do 95
		29 Zo 96
		Juni
		5 Zo 97
		12 Zo 99
		16 Do 100
		26 Zo 112
		Juli
		3 Zo 113
		10 Zo 114
		17 Zo 115
		24 Zo 116
		31 Zo 117
		Augustus
		7 Zo 118
		21 Zo 119
		28 Zo 120
		September
		4 Zo 121
		11 Zo 122
		18 Zo 123
		Oktober
		9 Zo 124
		16 Zo 125
		23 Zo 126
		30 Zo 127
		November
		6 Zo 128
		20 Zo 129

— 2024 — 2025 —

December	3 Di 3	7 Za 7	12 Do 12
1 Zo 1	4 W 4	8 Zo 8	13 V 13
2 M 2	5 Do 5	10 Di 10	14 Za 14
	6 V 6	11 W 11	15 Zo 15

CHRISTUS KONING

Kol 1:15-16

Hij is het beeld van de onzichtbare God, de eerstgeborene van heel de schepping. Want in Hem is alles geschapen, in de hemel en op de aarde, het zichtbare en het onzichtbare, tronen en hoogheden, heerschappijen en machten. Alles is door Hem en voor Hem geschapen.

16 M..... 16	5 W..... 41	2 W..... 69	Juni
17 Di..... 22	6 Do..... 42	3 Do..... 70	1 Zo..... 96
18 W..... 23	7 V..... 43	4 V..... 71	8 Zo..... 97
19 Do..... 24	8 Za..... 44	5 Za..... 72	15 Zo..... 99
20 V..... 25	9 Zo..... 45	6 Zo..... 73	19 Do..... 100
21 Za..... 26	10 M..... 46	7 M..... 74	27 V..... 101
22 Zo..... 21	11 Di..... 47	8 Di..... 75	Juli
23 M..... 28	12 W..... 48	9 W..... 76	6 Zo..... 113
24 Di..... 30	13 Do..... 49	10 Do..... 77	13 Zo..... 114
25 W..... 31	14 V..... 50	11 V..... 78	20 Zo..... 115
26 Do..... 34	15 Za..... 51	12 Za..... 79	27 Zo..... 116
27 V..... 35	16 Zo..... 52	13 Zo..... 80	Augustus
28 Za..... 36	17 M..... 53	14 M..... 81	3 Zo..... 117
29 Zo..... 37	18 Di..... 54	15 Di..... 82	10 Zo..... 118
Januari	20 Do..... 56	16 W..... 83	24 Zo..... 119
5 Zo..... 39	21 V..... 57	17 Do..... 85	31 Zo..... 120
12 Zo..... 40	22 Za..... 58	18 V..... 86	September
19 Zo..... 102	23 Zo..... 59	19 Za..... 87	7 Zo..... 121
26 Zo..... 103	24 M..... 60	20 Zo..... 88	14 Zo..... 122
Februari	26 W..... 62	21 M..... 89	21 Zo..... 123
2 Zo..... 104	27 Do..... 63	27 Zo..... 90	Oktober
9 Zo..... 105	28 V..... 64	Mei	12 Zo..... 124
16 Zo..... 106	29 Za..... 65	4 Zo..... 91	19 Zo..... 125
23 Zo..... 107	30 Zo..... 66	11 Zo..... 92	26 Zo..... 126
Maart	31 M..... 67	18 Zo..... 93	November
2 Zo..... 108	1 Di..... 68	25 Zo..... 94	9 Zo..... 128
		29 Do..... 95	23 Zo..... 129

November	11 Za..... 14	24 V..... 30	Februari
28 Zo..... 1	12 Zo..... 15	25 Za..... 31	6 Zo..... 105
29 M..... 2	13 M..... 16	26 Zo..... 37	13 Zo..... 106
December	14 Di..... 17	27 M..... 35	20 Zo..... 107
1 W..... 4	15 W..... 18	28 Di..... 36	27 Zo..... 108
2 Do..... 5	16 Do..... 19	Januari	Maart
3 V..... 6	17 V..... 22	2 Zo..... 38	1 W..... 41
4 Za..... 7	18 Za..... 23	9 Zo..... 39	2 Do..... 42
5 Zo..... 8	19 Zo..... 21	10 M..... 40	3 V..... 43
6 M..... 9	20 M..... 25	16 Zo..... 102	4 Za..... 44
7 Di..... 10	21 Di..... 26	23 Zo..... 103	5 Zo..... 45
9 Do..... 12	22 W..... 27	30 Zo..... 104	6 M..... 46
10 V..... 13	23 Do..... 28		7 Di..... 47

— 2027 — 2028 —

"Très Riches Heures du Duc de Berry", Christ in Majesty, 1410-1411 (Musée Condé à Chantilly, France)

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

TWEEËNDEERTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 20,32-35

Ten laatste stierf ook de vrouw. Wien van hen zal ze nu bij de verrijzenis als vrouw toebehoren? Ze hebben haar immers alle zeven tot vrouw gehad. Jesus sprak tot hen: De kinderen dezer wereld huwen en worden uitgehuwd. Maar zij, die waardig worden bevonden, deel te hebben aan de andere wereld en aan de verrijzenis uit de doden, zullen huwen noch uitgehuwd worden.

Stanley Spencer: The resurrection: Tidying, 1945

8 W	48	Mei	
9 Do	49	7 Zo	92
10 V	50	14 Zo	93
11 Za	51	21 Zo	94
12 Zo	52	25 Do	95
13 M	53	28 Zo	96
14 Di	54	Juni	
15 W	55	4 Zo	97
16 Do	56	11 Zo	99
17 V	57	15 Do	100
18 Za	58	18 Zo	111
19 Zo	59	23 V	101
20 M	60	Juli	
21 Di	61	2 Zo	112
22 W	62	9 Zo	113
23 Do	63	16 Zo	114
24 V	64	23 Zo	115
26 Zo	66	30 Zo	116
27 M	67	Augustus	
28 Di	68	6 Zo	117
29 W	69	13 Zo	118
30 Do	70	27 Zo	119
31 V	71	September	
April		3 Zo	120
1 Za	72	10 Zo	121
2 Zo	73	17 Zo	122
3 M	74	24 Zo	123
4 Di	75	Oktober	
5 W	76	15 Zo	124
6 Do	77	22 Zo	125
7 V	78	29 Zo	126
8 Za	79	November	
9 Zo	80	5 Zo	127
10 M	81	12 Zo	128
11 Di	82	26 Zo	129
12 W	83		
13 Do	85		
14 V	86		
15 Za	87		
16 Zo	88		
17 M	89		
23 Zo	90		
30 Zo	91		

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

EENENDERTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 19:5

Toen Jezus bij die plek kwam, keek Hij omhoog en zei tegen hem: 'Zachaeüs, kom vlug naar beneden; vandaag moet Ik in uw huis verblijven.'

Bernardo Strozzi, The Conversion of Zacchaeus, 2nd q 17th century (Musée des Beaux-Arts, Nantes)

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

DERTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 18:14b

‘Want ieder die zich verheft zal vernederd worden, maar wie zich vernedert zal verheven worden.’.

The pharisee and the publican

**LEZINGEN VOOR
ZONDAGEN EN FEESTEN
GEWONE VORM VAN
DE ROMEINSE RITUS
JAAR C
KERSTTIJD**

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

NEGENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 18:7-8

‘Zou God dan geen recht doen aan zijn uitverkorenen die dag en nacht tot Hem om hulp roepen en naar wie Hij weillend luistert? Ik verzeker jullie dat Hij hun spoedig recht zal doen. Maar als de Mensenzoon komt, zal Hij dan werkelijk dit geloof op aarde vinden?’.

Milly Childers, Girl praying in church (Leeds Museums and Galleries)

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

ACHTENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 17:12-16

Toen Hij een dorp inging, kwamen Hem tien melatsen tegemoet. Ze bleven op een afstand staan en riepen luidkeels: 'Jezus, Meester, heb medelijden met ons.' Toen Hij hen zag, zei Hij tegen hen: 'Ga u aan de priesters laten zien.' Onderweg werden ze gereinigd. Een van hen kwam terug toen hij zag dat hij genezen was, en met luide stem verheerlijkte hij God. Hij wierp zich aan Jezus' voeten en bedankte Hem. Dit was een Samaritaan.

Jesús heals ten lepers

124

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

EERSTE ZONDAG VAN DE ADVENT

Lc 21:25-28

'Irf zullen tekenen zijn aan de zon, de maan en de sterren, en op aarde zullen de volken in paniek raken, radeloos door het gebulder van de zee en de golven. De mensen zullen het besterven van schrik en spanning om wat de wereld gaat overkomen, want de hemelse machten zullen wankelen. Dan zullen ze de Mensenzoon met veel macht en heerlijkheid zien komen op een wolk. Als dat gaat gebeuren, sta dan op, recht en fier, want uw verlossing is dichtbij.'

Cristo Redentor, 1931 (Rio de Janeiro, Brazil)

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

MAANDAG VAN DE EERSTE WEEK VAN DE ADVENT

Jes 2:4

Hij zal tussen de volkeren scheidsrechter zijn, En recht verschaffen aan machtige naties: Dan smeden ze hun zwaarden tot ploegijzers om, En hun lansen tot sikkels; Geen volk trekt zijn zwaard meer tegen een ander, En niemand oefent zich voor de strijd.

donated to the UN by the USSR in 1959, Let Us Beat Swords into Plowshares, 1959

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

VIJFENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 16:5-7

Een voor een liet hij de pachters van zijn heer bij zich komen. Tot de eerste zei hij: “Hoeveel ben je mijn heer schuldig?” Die antwoordde: “Honderd vaatjes olijfolie.” Hij zei: “Hier is het contract, ga zitten en maak er vlug vijftig van.” De volgende vroeg hij: “En jij, hoeveel ben jij hem schuldig?” Die antwoordde: “Honderd zakken tarwe.” De rentmeester zei tegen hem: “Hier is je contract, maak er tachtig van.”.

Dan Lewis, The parable of the unjust steward, 2009 - ©Dan Lewis

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

VIERENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 15:4-6

Als een van u honderd schapen heeft en er één van verliest, laat hij dan niet de negeneenveertig andere schapen in de eenzaamheid achter om op zoek te gaan naar het verloren schaap, totdat hij het vindt? En als hij het gevonden heeft, neemt hij het vol blijdschap op zijn schouders; thuisgekomen roept hij zijn vrienden en buren en zegt hun: "Deel in mijn blijdschap want ik heb mijn verloren schaap weer teruggevonden."

The good Shepherd

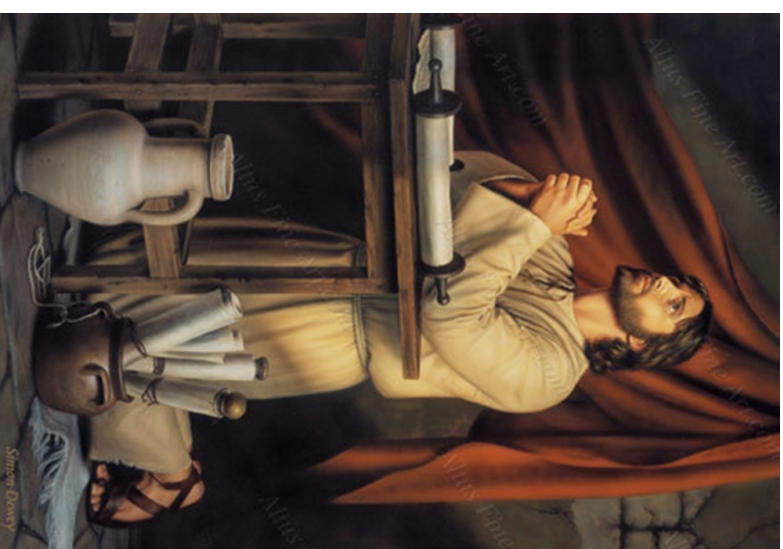
122

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

DINSDAG VAN DE EERSTE WEEK VAN DE ADVENT

Jes 11:1-2

Dan zal een twijg aan de stronk van Jesse ontspruiten, Een scheut uit zijn wortel ontkiemen. De geest van Jahweh zal op Hem rusten: De geest van wijsheid en verstand, De geest van raad en sterkte, De geest van kennis en godsvrucht.

Simon Dewey, Hallowed Be Thy Name - ©Simon Dewey

3

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

WOENSDAG VAN DE EERSTE WEEK VAN DE ADVENT

Jes 25: 7-8

Op deze berg scheurt Hij de sluis, die alle volken bedekt, Het floers, dat alle naties omhult, En doet de dood voor eeuwig te niet. Jahweh der heitscharen wist de tranen van alle gezichten, Neemt over de hele aarde de schande weg van zijn volk! Waarachtig, Jahweh heeft het gezegd!

Sieger Köder, Friedhof - ©Sieger Köder

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

DRIËNTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 14:27

Hij moet zijn kruis dragen en Mij volgen; anders kan hij geen leerling van Mij zijn.

El Greco, Christ carrying the cross, 1600-1605 (Prado Museum)

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

TWEËNTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 14:10-11

'Ga lever, als u ergens uitgenodigd bent, achteraan zitten. Dan zal de gaslbeer naar u toe komen en zeggen: "Vriend, kom meer naar voren." Dat zal een eet voor u zijn in het oog van al uw disgenoten. Iedereen immers die zich verheft zal vernederd worden, maar wie zich vernederd zal verheven worden. '

Pieter Bruegel de Oude, Boerenbruijt, 1567-1568 (Kunsthistorisches Museum, Wien)

120

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

DONDERDAG VAN DE EERSTE WEEK VAN DE ADVENT

Jes 26:2

Opent de poorten: een vroom volk gaat er binnen, Dat de trouw heeft bewaard, standvastig van hart.

Open Ye the Gates (Harvard)

5

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

VRIJDAG VAN DE EERSTE WEEK VAN DE ADVENT

Jes 29:18-19

Dan zullen de doven horen wat in het boek staat geschreven, De blinde ogen zien, van donker en duister verlost; De ongelukkigen zich telkens meer in Jahweh verheugen, De armsten onder de mensen in Israëls Heilige juichen.

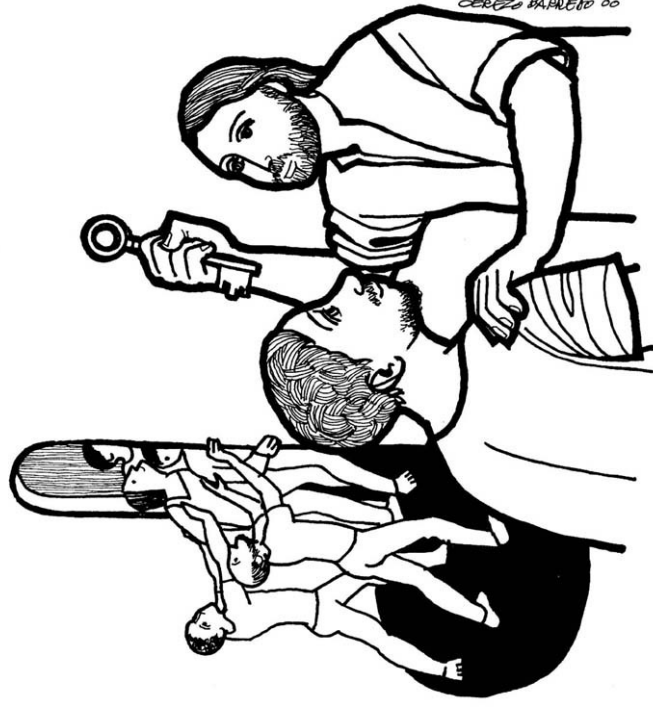
Be blessed

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

EENENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 13:25-27

Vanaf het moment dat de heer des huizes is opgestaan en de deur heeft afgesloten, zult u buiten moeten blijven. U zult op de deur gaan bonzen en roepen: "Heer, doe open", en Hij zal u antwoorden: "Ik ken u niet. Waar komt u vandaan?" Dan zult u zeggen: "We hebben met U gegeten en gedronken, en in onze straten hebt U onderricht gegeven." En Hij zal tegen u zeggen: "Ik ken u niet. Waar komt u vandaan? Ga weg allemaal, bedrivers van onrecht die u bent!".

Cerezo Barredo, Domingo 25º Ordinario, 2000 - ©Cerezo Barredo

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

NEGENTIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Heb 11:17-19

Door het geloof heeft Abraham, toen hij op de proef werd gesteld, Isaïk opgeofferd en zijn éngelborene opgedragen, ofschoon hij de belofte had ontvangen, en tot hem was gezegd: "In Isaïk zal uw naam worden voortgeplant." Want hij was overtuigd, dat God machtig was, hem op te wekken zelfs uit de doden; vanwaar hij hem dan ook, om zo te zeggen, terug heeft ontvangen.

Oleksandr Antonyuk, The sacrifice of Isaac - ©Oleksandr Antonyuk

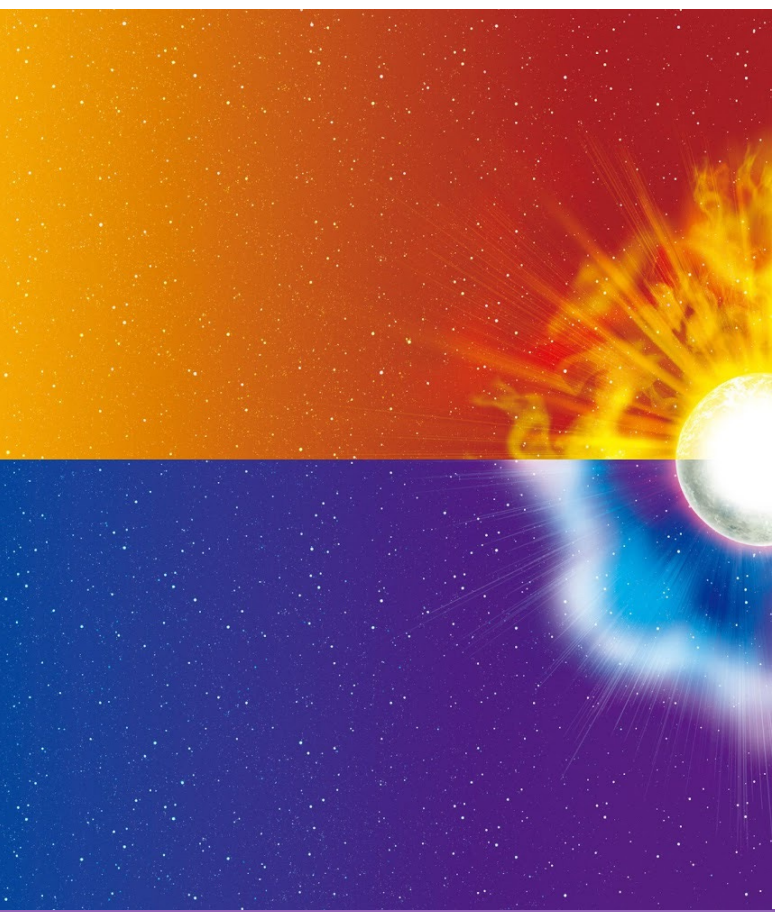
118

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

ZATERDAG VAN DE EERSTE WEEK VAN DE ADVENT

Jes 30:26

Zal het licht der maan als zonnelicht stralen. Het licht der zon zal zevenmaal krachtiger zijn, En als het licht van zeven dagen schitteren, Wanneer Jahweh de wonden van zijn volk zal verbinden, De stricmen geneest, die Hij sloeg.

Pokémon Sun and Pokémon Moon

1 - 17

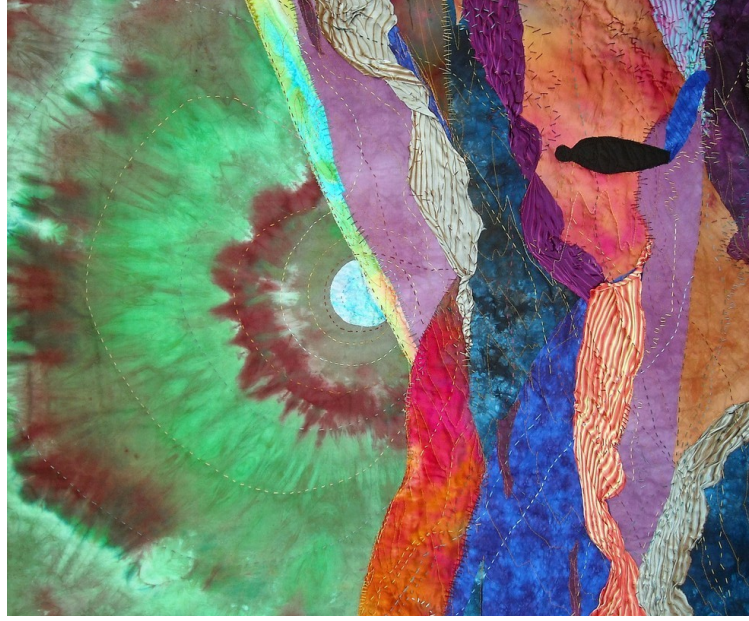
7

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

TWEDE ZONDAG VAN DE ADVENT

Lc 3:4-6

zoals geschreven staat in het boek van de woorden van de profeet Jesaja: Een stem roept in de woestijn: Bereid de weg van de Heer, maak zijn paden recht; elk dal zal worden opgevuld, elke berg en heuvel gestecht; bochtige wegen worden recht, oneffen paden vlak; en alle mensen zullen de redding zien die van God komt.

Lorie McCown, A voice in the wilderness, 2012 - ©Lorie McCown

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

ACHTTIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Kol 3:3-5,9-10

U bent immers gestorven en uw leven is met Christus verborgen in God. Wanneer Christus, die uw leven is, verschijnt, zult ook u met Hem verschijnen in heerlijkheid. Maak de aardse praktijken dood: ontucht, onzedelijkheid, hartstocht, kwade begeerte en de hebzucht, die gelijk staat met afgoderij. En vertel elkaar geen leugens meer. Trek de oude mens met zijn gedragingen uit, bekleed u met de nieuwe mens, die wordt vernieuwd tot het ware inzicht, naar het beeld van zijn schepper.

Emma, 2006

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

ZEVENTIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 11:1-4

Fens was Hij ergens aan het bidden. Toen Hij opstond, sprak een zijner leerlingen tot Hem: Heer, leer ons bidden, zoals ook Johannes het zijn leerlingen heeft geleerd. Hij sprak tot hen: Zegt, wanneer gij bidt: Vader, uw naam worde geheiligd; uw rijk kome. Geef ons elke dag ons dagelijks brood. En vergeef ons onze zonden; want ook wij vergeven aan allen hun schuld. En leid ons niet in bekoring.

Nerina Canzi, EL PADRE NUESTRO, 2015 - ©Nerina Canzi

116

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

MAANDAG VAN DE TWEDE WEEK VAN DE ADVENT

Jes 35:3-5

Maakt dan de slappe handen krachtig, steygt de knikkende knieën. Zegt tot de harten in angst. Houdt moed, hebt geen vrees! Ziet, hier is uw God. Hij komt, om de wrak te voltrekken! God zal vergelden. Zelf zal Hij komen, om u te verlossen! Dan worden de ogen der blinden ontsloten. En de oren der doven gaan open.

Eustache Le Sueur, Christi Healing the Blind Man, eerste helft
17e eeuw (Bildergalerie (Sanssouci), Potsdam, Duitsland)

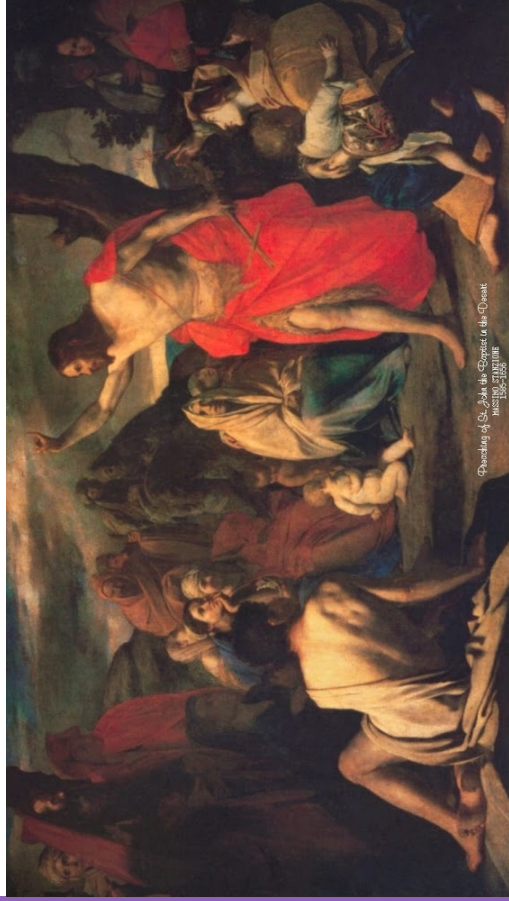
9

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

DINSDAG VAN DE TWEDE WEEK VAN DE ADVENT

Jes 40:3-5

Daar roept men: Baant Jahweh een weg in de steppe, Effent een pad in de woestijn voor onzen God; Elk dal moet gevuld, alle bergen en heuvels geslecht, De krochten moeten een vlakke worden, de klip een vallei. Dan zal de glorie van Jahweh zich tonen, Alle vlees ze aanschouwen; Allen zullen Gods heerlijkheid zien. De mond van Jahweh heeft het gezegd!

Massimiliano Stanzione, St. John the Baptist Preaching, 1635 (Prado)

10

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

ZESTIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 10:38-40

‘Op hun reis kwam Hij ook in zeker dorp, waar een vrouw, Marta geheten, Hem in haar huis ontving. Ze had een zuster, Maria genaamd, die mede aan Jesus’ voeten zat, en luisterde naar zijn woord. Maar Marta was druk in de weer met bedienen. Ze kwam er een ogenblik bij staan, en sprak: Heer, is het U onverschillig, dat mijn zuster mij alleen laat bedienen? Zeg haar dus, dat ze me helpt.

Unknown Artist, Christ in the House of Martha and Mary, 20th century

115

VIJFTIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Kol 1:15-16

Hij is het beeld van de onzichtbare God, de eerstgeborene van heel de schepping. Want in Hem is alles geschapen, in de hemel en op de aarde, het zichtbare en het onzichtbare, tronen en hoogheden, heerschappijen en machten. Alles is door Hem en voor Hem geschapen.

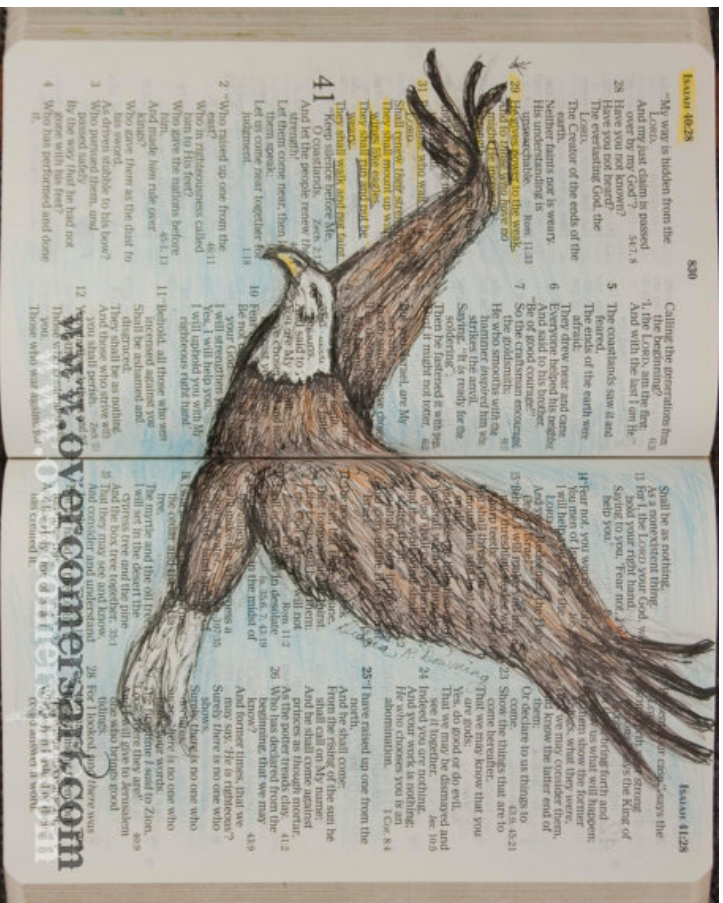

"Très Riches Heures du Duc de Berry", Christ in Majesty, 1410-1411 (Musée Condé à Chantilly, France)

WOENSDAG VAN DE TWEDE WEEK VAN DE ADVENT

Jes 40:29-31

Hij versterkt den vermoede, En verdubbelt de kracht van den zwakke. Jonge mannen worden nog moede en mat, Forse krapen kunnen bezwijken. Maar die op Jahweh vertrouwen, vernieuwen hun kracht, Slaan hun vleugels als adelaars uit; Ze lopen, maar worden niet moe, Ze rennen, maar worden niet mat!

They shall mount up with wings like eagles - @overcomersart.com

DONDERDAG VAN DE TWEEDE WEEK VAN DE ADVENT

Jes 41:17-20

De armen en ellendigen zoeken water, ze vinden het niet, En hun tong is verdroogd van de dorst. Ik, Jahweh, zal ze verhoren, Ze niet verlaten, Israëls God. Op kale rotsen laat Ik stromen ontsprongen, En bronnen te midden der krochten; Ik maak een vijver van de woestijn, Van het dorstige land een fontein. Ik zal de steppe met ceders beplanten. Met acacia, oleaster, olijf; In de wildernis cypressen zetten, Naast platanen en dennen: Opdat ze zien en erkennen, Het begrijpen en het verstaan, Dat de hand van Jahweh het doet, Israëls Heilige het wrocht!

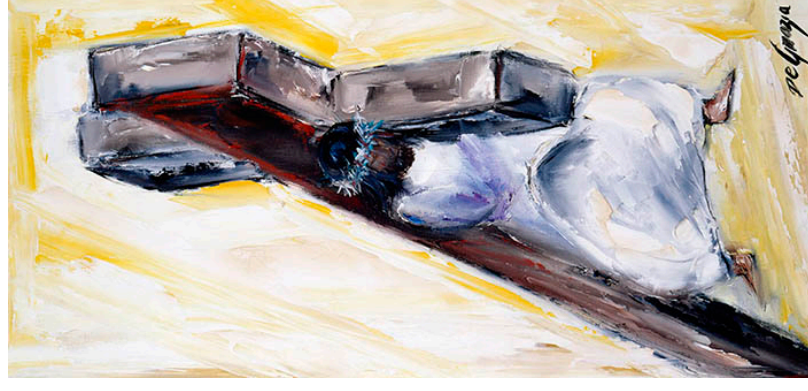

gogol, HD Wallpaper River - ©gogol

VEERTIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Gal 6:14

Wat mijzelf betreft: het zij verre van mij, op iets anders te roemen dan op het kruis van onzen Heer Jesus Christus, waartoor de wereld voor mij is gekruisigd, en ik voor de wereld.

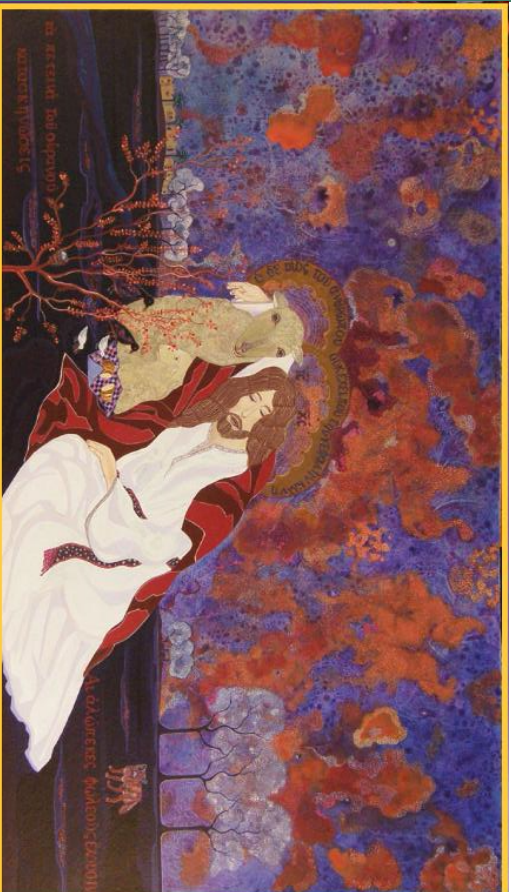
Station of the cross

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

DERTIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 9:57-58

'Terwijl ze hun reis voortzetten, zei iemand onderweg tegen Hem: 'Ik wil U volgen, waar U ook naartoe gaat.' Jezus zei tegen hem: 'De vossen hebben een hol, en de vogels van de hemel een nest, maar de Mensenzoon kan nergens het hoofd neerleggen.'

Christine Oskirko, The Son of Man has nowhere to lay his head - ©Christine Oskirko

112

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

VRIDDAG VAN DE TWEEDE WEEK VAN DE ADVENT

Jes 48:17-18

Zo spreekt Jahweh. Uw Verlosser. Israëls Heilige. Ik ben Jahweh. uw God. Die u leert tot uw heil. Die u leidt op de weg, die gij bewandelen moet. Ach, neemt toch mijn geboden ter harte! Dan zal uw vrede zijn als een stroom. Uw heil als de golven der zee.

River with stepping stones

13

ZATERDAG VAN DE TWEEDE WEEK VAN DE ADVENT

mt 17:11-13

Hij antwoordde hem: Zeker, Elias komt, en zal alles herstellen. Maar Ik zeg u: Elias is reeds gekomen; ze hebben hem echter niet erkend, maar met hem gedaan, wat ze wilden. Zo zal ook de Mensenzoon van hen hebben te lijden. Toen begrepen de leerlingen, dat Hij hun over Johannes den Doper gesproken had.

John the Baptist

ELFDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 7:44-48

Daarop keerde Hij zich om naar de vrouw en zei tegen Simon: 'Ziet u deze vrouw? Ik kwam uw huis binnen. Water voor mijn voeten hebt u Me niet gegeven, maar zij heeft met tranen mijn voeten nat gemaakt en ze met haar haren afgedroogd. Een kus hebt u Me niet gegeven, maar zij heeft sinds Ik hier binnenkwam onophoudelijk mijn voeten gekust. Mijn hoofd hebt u niet met olie gezalfd, maar zij heeft mijn voeten gezalfd met balsem. Daarom zeg Ik u dat haar vele zonden vergeven zijn, getuige haar grote liefde. Maar wie weinig wordt vergeven, heeft weinig liefde.' Tegen haar zei Hij: 'Uw zonden zijn vergeven.'

The woman who pours perfume on Jesus and wipes his feet with her tears

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

TIENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 7:12-15

Toen Hij de stadspoor naderde, werd er juist een dode uitgedragen, de enige zoon van een weduwe. Een talrijke menigte uit de stad was bij haar. Toen de Heer haar zag, was Hij ten diepste met haar begaan. 'Huil niet', zei Hij tegen haar. Hij liep naar de lijkbaar toe en rakte die aan. De dragers bleven staan en Hij zei: 'Jongeman, kom overvind, zeg Ik je!' En de dode ging rechtop zitten en begon te praten, en Hij gaf hem aan zijn moeder:

Abraham Sobkowski OFM, Picture of the altar in the chapel, XIX century (Nain, Israel)

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

DERDE ZONDAG VAN DE ADVENT

sef 3:14

Jubel, dochter van Sion. Israël, juich. Verheug en verblijd u, dochter van Jerusalem, met heel uw hart.

Daughter of Zion

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

MAANDAG VAN DE DERDE WEEK VAN DE ADVENT

num 24:25

Toen Balaam echter zijn ogen opsloeg en Israël volgens zijn stammen gelegerd zag, kwam de geest van God op hem. Hij hief zijn orakel aan, en sprak. Godsspraak van Balaam, zoon van Beor. Godsspraak van den man, met het open oog. Godsspraak van een, die Gods woorden hoort. En de gedachte van den Allerhoogste kent. Die gezichten van den Almachtige schouwt. En neerzinkt met ontsluitende blik. Hoe schoon zijn uw tenten, o Jakob. Uw woningen, o Israël.

Christina Mattison Ebert, Parashat Balak - ©Christina Mattison Ebert

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

NEGENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 7:1-3

Toen Hij nu zijn toespraak tot het volk geheel had beëindigd, ging Hij naar Kafarnaum. Zeker hondertman nu had een knecht, aan wien hij zeer gebecht was; deze was ziek, en lag op sterven. Daar hij van Jesus had horen spreken, zond hij joodse ouderlingen naar Hem toe, met het verzoek, om zijn knecht te komen genezen.

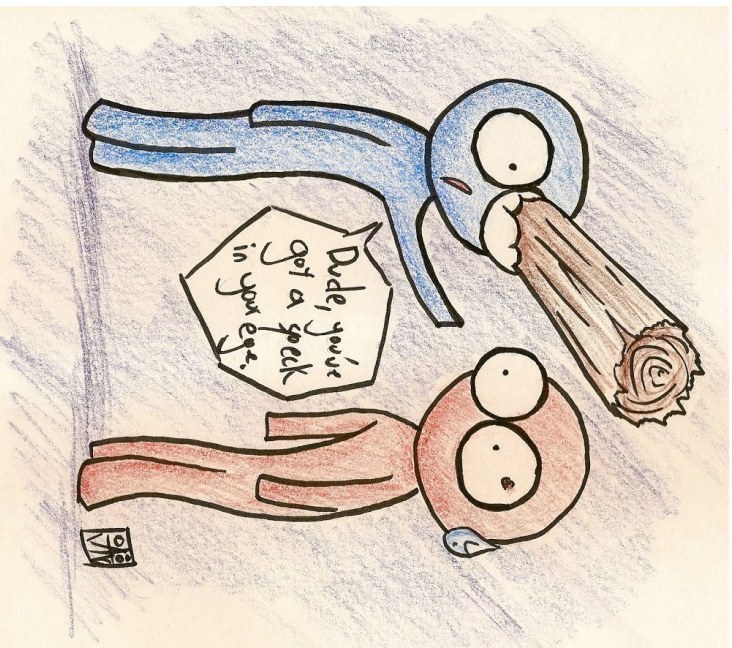
stanley spencer, the centurion's servant, 1914

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

ACHTSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 6:41-42

Hoe ziet ge de splinter in het oog van uw broeder, en de balk in uw eigen oog, ziet ge niet? Of hoe kunt ge tot uw broeder zeggen: Broeder, laar mij de splinter trekken uit uw ogen, en de balk in uw eigen oog ziet ge niet? Huichelaar, trek eerst de balk uit uw eigen oog; dan zult ge zien, hoe ge de splinter uit het oog van uw broeder moet trekken.

Dude, you've got a speck in your eye

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

DINSDAG VAN DE DERDE WEEK VAN DE ADVENT

Mt 21:28-31a

'Maar wat denkt u hiervan? Iemand had twee zonen. En hij ging naar de eerste en zei: "Jongen, ga vandaag in de wijngaard werken." Hij antwoordde: "Nee, ik wil niet." Later bedacht hij zich en ging toch. Toen ging hij naar de tweede en zei hetzelfde. Die antwoordde: "Goed, heer." Maar hij ging niet. Wie van de twee heeft de wil van de vader gedaan?' Ze zeiden.

Ang Talinphaga Patungkol sa Dalawang Anak

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

WOENSDAG VAN DE DERDE WEEK VAN DE ADVENT

Jes 45:22-23

Wendt u tot Mij, dan wordt gij gered, alle grenzen der aarde; Want Ik ben God, er is geen ander! Ik zweer bij Mijzelf, uit mijn mond komt de waarheid, Het woord, dat nooit wordt herroepen. Voor Mij moet iedere knie zich buigen, Iedere tong bij Mij zweren.

Kacper Pempel, People kneel on the street as they take part in a Corpus Christi procession, 2013 (Gora Kalwaria, Poland) - ©CNS photo/Kacper Pempel, Reuters

18

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

ZEVENDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Jc 6:38

Geef, en u zal worden gegeven: een goede, volgestampte, geschudde en overlopende maat zal u in de schoot worden gestort. Want met de maat, waarmee ge meet, zal ook u worden gemeten.

Giving

107

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

ZESDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 6:17,20-23

Samen met hen daalde Hij af naar een vlak terrein. Daar waren zijn leerlingen, in groten getale, en een grote volksmenigte uit heel het Joodse land en Jeruzalem, en uit het kustgebied van Tyrus en Sidon. Hij richtte het oog op zijn leerlingen en zei: 'Gelukkig de armen, voor jullie is het koninkrijk van God. Gelukkig die nu honger hebben, jullie zullen volop te eten hebben. Gelukkig die nu hullen, jullie zullen lachen. Gelukkig zijn jullie als de mensen je haten, als ze je buitensluiten en beschimpen en je naam door het slijk halen omwille van de Mensenzoon; dans die dag van blijdschap, want, vergeet niet, in de hemel wacht jullie een rijke beloning. Hetzelfde deden hun voorvaders immers met de profeten.'

Carl Heinrich Bloch, The sermon on the mount, 1865-1879 (Frederiksborg Palace, Copenhagen)

106

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

DONDERDAG VAN DE DERDE WEEK VAN DE ADVENT

Jes 54:1-5

Jubel, onvruchtbare, die nooit hebt gebaard, Breek uit in gejuich en gejubel, die geen barensnood kent; Want talrijker zullen de zonen der verlatene zijn, Dan die der gehuwde, spreekt Jahweh! Kies ruime plaats voor uw tent, Span wijd uw tentdoeken uit; Maak langer uw koorden, Sla vaster uw pinnen! Want naar rechts en naar links Breekt gij uit; Uw kroost zal naties bezitten, Verwoeste steden bevolken. Heb dus geen vrees, want ge komt niet te schande, Bloos niet, want ge wordt niet beschamd. Neen, ge moet de schande uwer jeugd maar vergeten, De smaad van uw weduwschap niet langer gedenken. Want uw Schepper zelf wordt uw gade, Jahweh der heirscharen is zijn Naam; Israëls Heilige wordt uw Verlosser, God van heel de aarde wordt Hij genoemd.

Jump For Joy-Mary en Elizabeth - ©ArtByCorby

19

VRIJDAG VAN DE DERDE WEEK VAN DE ADVENT

Jes 56:1-2

Zo spreekt Jahweh: Onderhoudt het recht, En beoefent de gerechtigheid: Want mijn heil is nabij, Mijn gerechtigheid wordt spoedig geopenbaard. Gelukkig de mens, die er naar handelt, Het mensenkind, dat er aan hecht; De sabbat houdt, en niet schendt, Zijn hand bewaart van allerlei kwaad!

Jesus' Sermon on the Mount

VIJFDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Jes 6:5-8

Ik riep uit: Wee mij, ik ben verloren! Want ik heb met mijn ogen den Koning, Jahweh der heitscharen, aanschouwd, ofschoon ik een mens ben met onreine lippen, en onder een volk met onreine lippen verblijf. Maar één der serafs vloog op mij af; met een gloeiende kool, die hij met een tang van het altaar had genomen, raakte hij mijn mond aan, en sprak: Zie, zij heeft uw lippen geraakt; nu is uw schuld verdwenen, uw zonde vergeven. Nu hoorde ik de stem van den Heer: Wien zal Ik zenden, en wie zal gaan uit onze naam? Ik zeide: Hier ben ik; zend mij!

Sophia Foster-Dimino, A MAN OF UNCLEAN LIPS - ©Sophia Foster-Dimino

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

VIERDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Lc 4:27-29

'En er waren veel melatssen in Israël ten tijde van de profeet Eliza; toch werd niemand van hen gereinigd, maar wel de Syriër Naäman.' Toen ze dit hoorden werd de hele synagoge ziedend van woede; ze sprongen op, sleurden Hem de stad uit en dreven Hem tot aan de rand van de berg waarop hun stad was gebouwd, om Hem in de afgrond te duwen.

Jerome Nadal, SJ, Male accipitur Jesus in patria, 1593

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

VIERDE ZONDAG VAN DE ADVENT

Heb 10:7

Toen zeide Ik: Zie Ik kom! In de boekrol staat van Mij geschreven, Uw wil te volbrengen, o God!

Frank Humphrey Allen, Annunciation III

17 DECEMBER

Mt 1:2

Abraham won Isaäk. Isaäk won Jakob. Jakob won Juda en zijn broeders.

Govert Flinck, Isaak zegent Jakob, ca. 1638 (Rijksmuseum Amsterdam)

DERDE ZONDAG DOOR HET JAAR

1 kor 12:12-13

Want zoals het lichaam één is, ofschoon het veel leden heeft, en van de andere kant al de leden van het lichaam, hoe talrijk ook, één lichaam vormen, zo ook Christus. Allen toch, Joden of heidenen, slaven of vrijen, allen zijn we in één Geest tot één lichaam gedoopt, en allen zijn we met één Geest gedrenkt.

Kendra Roberts, Suffer Together, Rejoice Together, 2014 - ©Kendra Roberts

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

TWEDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Jh 2:10-11

En zeide tot hem: Iedereen schenkt eerst de goede wijn, en als men goed gedronken heeft, dan de mindere soort; maar gij hebt de goede wijn tot nu toe bewaard. Zo deed Jesus zijn eerste wonder te Kana van Galilea, en openbaarde Hij zijn heerlijkheid. En zijn leerlingen geloofden in Hem.

Nerina Canzi, LAS BODAS DE CANA, 2015 - ©Nerina Canzi

102

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

18 DECEMBER

Mt 1:20

Terwijl hij met die gedachte omging, zie, daar verscheen hem in een droom een engel des Heren, en sprak: Josef, zoon van David, vrees niet, Maria, uw vrouw, tot u te nemen; want wat in haar is geboren, is van den Heiligen Geest.

Marriage of Mary & Joseph

23

19 DECEMBER

Lc 1:16-17

En vele kinderen van Israël zal hij bekeren tot den Heer hun God; hij zal voor Hem uitgaan met de geest en de macht van Elias, om de harten der vaders tot de kinderen terug te brengen, en de weerspannigen tot de gezindheid van rechtvaardigen, en den Heer een goedgestemd volk gaan bereiden.

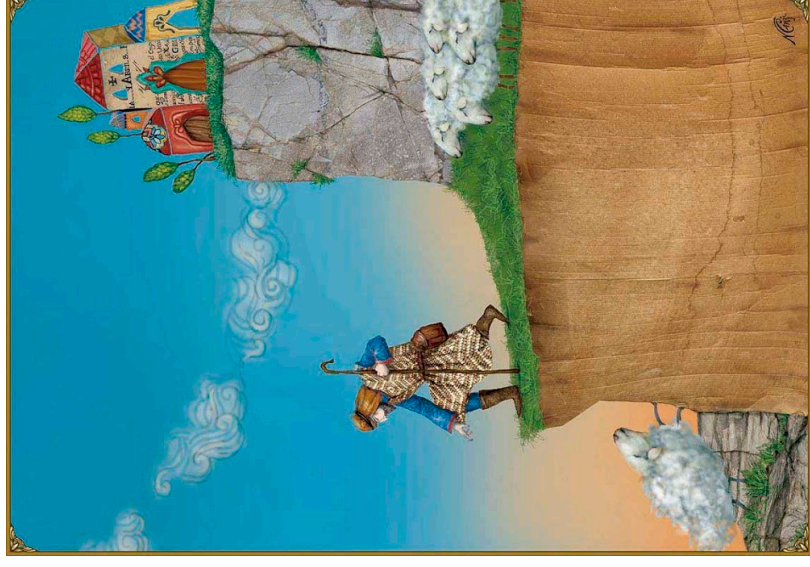

Greta Maria Leffko, Contemporary Polish iconography - ©Greta Maria Leffko

HEILIG HART VAN JEZUS

Lc 15:4

Wie van u, die honderd schapen heeft, en er een van verliest, laat niet de negen en negentig andere achter in de woestijn, en gaat het verlorene zoeken, totdat hij het terugvindt?

Nerina Canzi, LA OVEJA EXTRAVIADA, 2015 - ©Nerina Canzi

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

SACRAMENTSDAG

1 Kor 11:23-26

Zelf heb ik van de Heer de overlevering ontvangen die ik u op mijn beurt heb doorgegeven: dat de Heer Jezus in de nacht waarin Hij werd overgeleverd, een brood nam, het dankgebed sprak, het brood in stukken brak en zei: 'Dit is mijn lichaam; het is voor jullie. Blijf dit doen om Mij te gedenken.' Na de maaltijd zei Hij zo ook van de beker: 'Deze beker is het nieuwe verbond door mijn bloed. Blijf dit doen om Mij te gedenken, telkens wanneer jullie eruit drinken.' 'Telkens als u dus dit brood eet en uit de beker drinkt, verkondigt u de dood van de Heer totdat Hij komt.

Pope Francis celebrating ad orientem

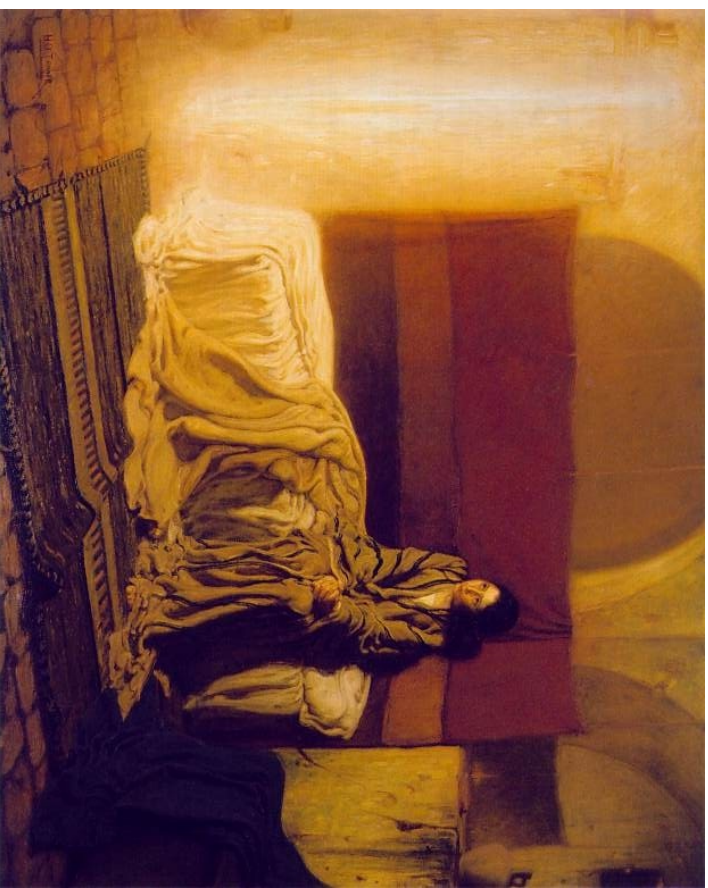
100

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

20 DECEMBER

Lc 1:26-29

In de zesde maand werd de engel Gabriël door God gezonden naar een stad in Galilea, met de naam Nazaret, naar een maagd die verloofd was met een man genaamd Jozef, die uit het huis van David stamde; haar naam was Maria. De engel trad bij haar binnen en zei: 'Verheug u, begenadigde, de Heer is met u.' Zij rakte geheel in verwarring door wat hij zei en vroeg zich af wat deze begroeting te betekenen had.

Henry Ossawa Tanner, 'The Annunciation', 1898 (Philadelphia Museum of Art)

25

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

21 DECEMBER

Lc 1:41

Toen Elisabet de groet van Maria vernam, sprong het kind op in haar schoot, en werd Elisabet van den Heiligen Geest vervuld.

Arcabas, Visitation - ©Arcabas

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Tijd doorheen het jaar

HEILIGE DRIEVULDIGHEID

Rom 5:1-2

Daar we dus door het geloof gerechtvaardigd zijn, zo laat ons de vrede bewaren met God door Jesus Christus, onzen Heer. Door Hem hebben we door het geloof toegang verkregen tot deze genade, waarin we vast zijn komen staan; door Hem ook roemen we in de hoop op de heerlijkheid Gods.

Oleksandr Antonyuk, Jesus and the Samaritan woman - ©Oleksandr Antonyuk

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

22 DECEMBER

Lc 1:46-49

Daarop zei Maria: 'Met heel mijn hart roem ik de Heer; met al mijn adem juich ik om God, mijn redder; want Hij heeft omgezien naar zijn dienares in haar geringheid. Voortaan prizen alle generaties mij gelukkig, want grote dingen heeft de Machtige met mij gedaan. Heilig is zijn naam.'

Joseph J. Wan, The Assumption, 2012 - @Joseph J. Wan

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

23 DECEMBER

Lc 1:63

Hij vroeg om een schrijfafelje en schreef daarop: 'Zijn naam is Johannes.' En iedereen was verbaasd.

Domenico Ghirlandajo, Zechariah writes John's name, 1486-1490 (Santa Maria Novella, Florence)

**LEZINGEN VOOR
ZONDAGEN EN FEESTEN
GEWONE VORM VAN
DE ROMEINSE RITUS
JAAR C
TIJD DOORHEEN
HET JAAR**

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paastijd

PINKSTERMAANDAG

Jh 14:16-17

En Ik zal de Vader vragen jullie een andere Helper te geven, die voor altijd met jullie zal zijn, de Geest van de waarheid. De wereld kan Hem niet ontvangen, omdat ze Hem niet ziet en ook niet kent; jullie kennen Hem wel, want Hij blijft bij jullie en zal in jullie zijn.

Sue Ann Jackson, Reflection in water of the Holy Spirit dove. ©Sue Ann Jackson

98

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kerstijd

24 DECEMBER (OCHTENDMIS)

Lc 1:76

En jij, mijn jongen, zult profeteet van de Allerhoogste worden genoemd, want je zult voor de Heer uit gaan als zijn wegbereider.

Jacob Jordaens, John the Baptist (Rubenshuis, Antwerpen)

29

VIGILIE VAN KERSTMIS 24 december

Mt 1:23

Zie, de maagd zal zwanger worden en een zoon baren, en ze zullen Hem de naam Immanuel geven, wat betekent: God met ons.

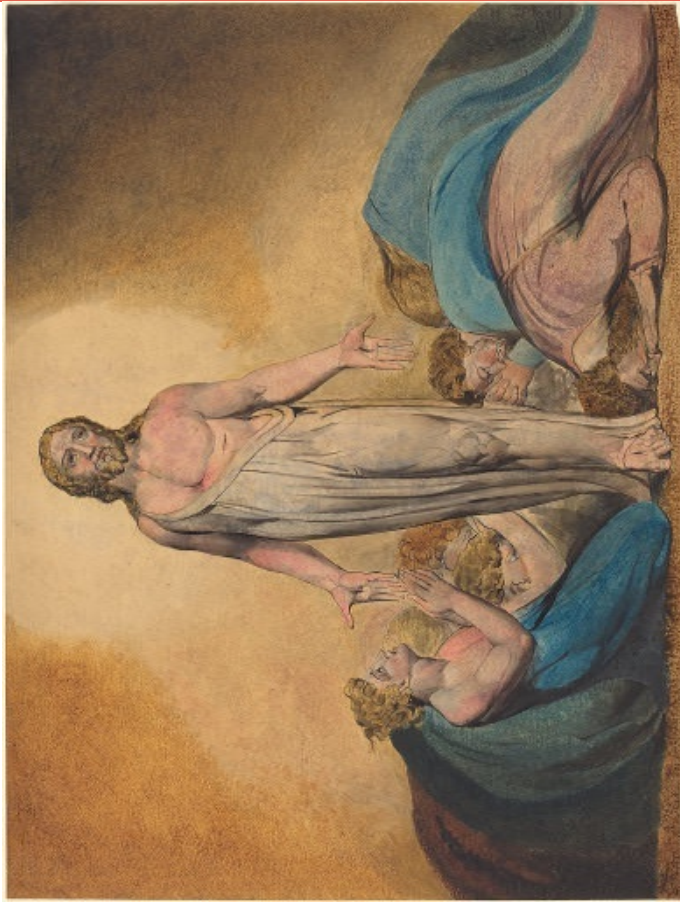

Our Lady of She-Shan

PINKSTEREN

Jb 20:22-23

Na deze woorden ademde Hij over hen. 'Ontvang de heilige Geest', zei Hij. 'Als jullie iemand zijn zonden vergeven, dan zijn ze ook vergeven; als jullie ze niet vergeven, dan blijven ze behouden.'.

William Blake, Christ Appearing to His Disciples After the Resurrection, 1795 (National Gallery of Art, Washington, D.C)

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paastijd

ZEVENDE ZONDAG VAN PASEN

Hand 7:55-60

Maar hij stond daar, vol van de heilige Geest, hij richtte zijn blik op de hemel, zag de heerlijkheid van God, en daar stond Jezus aan Gods rechterhand. Hij zei: 'Ik zie de hemelen open en ik zie de Mensenzoon staan aan de rechterhand van God.' Maar ze hielden hun oren dicht, begonnen luid te schreeuwen, stormden als één man op hem af, sleurden hem de stad uit en stengden hem. De getuigen legden hun kleren neer bij een jongeman, die Saulus heette. Ze stengden Stefanus, terwijl hij bad: 'Heer Jezus, ontvang mijn geest.' Hij viel op zijn knieën en riep met luide stem: 'Heer, reken hun deze zonde niet aan.' Na deze woorden stierf hij.

Domenico Ghirlandaio, Christ in Heaven with Four Saints and a Donor, 1492 (Pinacoteca Comunale, Volterra)

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

HEILIGE KERSTNACHT: NACHTMIS 25 december

Lc 2:6-7

Terwijl ze daar waren, brak de tijd van haar moederschap aan; ze baarde haar eerstgeboren Zoon, wikkelde Hem in doeken, en legde Hem neer in een kribbe; want in het nachtverblijf was voor hen geen plaats.

Arcabas, De geboorte van Jezus (raadszaal van de Belgische bisschoppenconferentie) - ©Arcabas

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

KERSTDAG: DAGERAADSMIS 25 december

Ic 2:15-16

Toen de engelen weer van hen waren weggegaan naar de hemel, zeiden de herders tegen elkaar: 'Kom, we gaan naar Betlehem om te zien wat er is gebeurd en ons door de Heer is bekendgemaakt.' Haastig gingen ze erheen en vonden Maria en Jozef, en het kind dat in de voerbak lag.

omgeving van Bartolommeo Suardi, De aanbidding der herders, 1500 - 1535 (Rijksmuseum, Amsterdam)

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paasijd

HEMELVAART VAN DE HEER

Heb 10:10-14

Uit kracht van die wil zijn wij één en voor al geheiligd door het Offer van het Lichaam van Jesus Christus. En terwijl iedere priester, dag in dag uit, dienst staat te verrichten en meermalen dezelfde offers opdraagt, welke toch nimmer de zonde kunnen wegnemen, heeft Hij daarentegen, één en voor al, één enkel Offer gebracht voor de zonden, "en is Hij gezeten aan Gods rechterhand," in afwachting "tot zijn vijanden neergelegd zijn als voetbank voor zijn voeten." Immers door één enkel Offer heeft Hij de geheiligden, één en voor al, tot volmaaktheid gebracht. Dit getuigt ons ook de heilige Geest.

The Holy Sacrifice of the Mass

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paastijd

ZESDE ZONDAG VAN PASEN

Jh 14:24-26

Wie Mij niet liefheeft, neemt mijn woorden niet ter harte. Het woord dat jullie horen, is echter niet mijn woord, maar dat van de vader die Mij gezonden heeft. Dat is het wat Ik jullie te zeggen had, nu Ik nog bij jullie ben. De Helper die de Vader jullie in mijn naam zal zenden, zijn heilige Geest, zal jullie verder in alles onderrichten: Hij zal jullie alles laten begrijpen wat Ik jullie gezegd heb.

Jacopo Bassano, The last supper, 1542 (Galleria Borghese)

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

KERSTDAG: DAGMIS 25 december

Heb 1:1-2

Nadat God eertijds vele malen en op velerlei wijzen tot de Vaders gesproken heeft door de Profeten, heeft Hij aan het einde dezer dagen tot ons gesproken door den Zoon, dien Hij gesield heeft tot erfgenaam van al zijn bezit en door wien Hij de wereld gemaakt heeft.

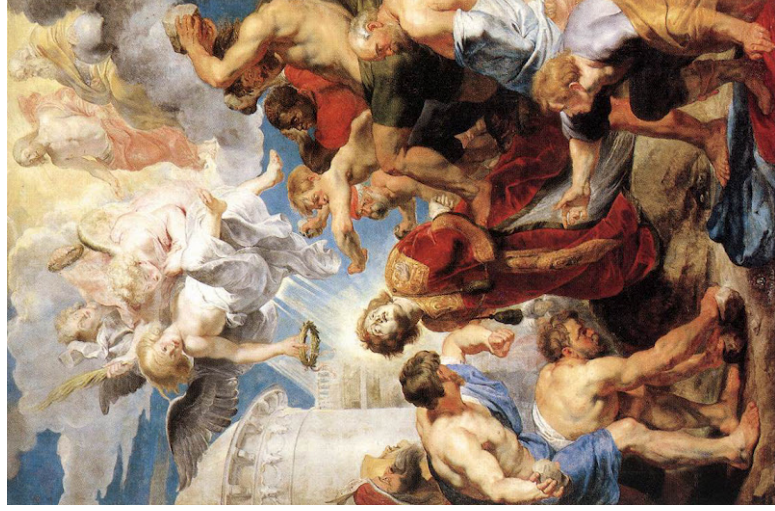
Mina Anton, Nativity of Christ, 2014 - ©Mina Anton

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

H. STEPHANUS, EERSTE MARTELAAR 26 december

Mt 10:19-20

Wanneer ze jullie uitleveren, maak je dan geen zorgen over hoe je zult spreken en wat je zult zeggen. Want op dat uur zal jullie ingegeven worden wat je moet zeggen. Want jullie zijn het niet die spreken, maar het is de Geest van je Vader die in jullie spreekt.

Peter-Paul Rubens, The Martyrdom of St. Stephen, 1620 (Musée des Beaux-Arts, Valenciennes)

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paasijd

VIJFDE ZONDAG VAN PASEN

Op 21:35

Toen hoorde ik een luide stem, die vanaf de troon riep: 'Dit is de tent van God bij de mensen! Hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volk zijn, en Hij, God-met-hen, zal hun God zijn. Hij zal alle tranen uit hun ogen wassen, en de dood zal niet meer bestaan; geen rouw, geen geweent, geen smart zal er zijn, want al het oude is voorbij.' En Hij die op de troon zetelt, zei: 'Zie, Ik maak alles nieuw.' Ik hoorde zeggen: 'Schrijf deze woorden op, ze zijn betrouwbaar en waar.'

Renato Guttuso, Crucifixión, 1941

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paastijd

VIERDE ZONDAG VAN PASEN

Jb 10:29-30

'Want wat mijn Vader Mij heeft toevertrouwd, gaat alles te boven: niemand kan het ontrukken aan de hand van mijn Vader! Ik en de Vader, Wij zijn één.'

Viktor Vasnetsov, Fatherhood, 1907 (State Tretyakov Gallery, Moscow, Russia)

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

H. JOHANNES, APOSTEL EN EVANGELIST 27 december

Jb 20:3-7

Toen gingen Petrus en de andere leerling op weg, en begaven zich naar het graf. Ze waren samen op weg gegaan, maar de andere leerling liep sneller dan Petrus, en kwam het eerst bij het graf. Hij bukte zich voorover, en zag het lijnwaad liggen; maar hij ging er niet binnen. Nu kwam ook Simon Petrus achter hem aan, ging het graf binnen, en zag het lijnwaad liggen, met de zweetdoek, die zijn hoofd had bedekt; deze lag niet bij het lijnwaad, maar afzonderlijk opgerold op een andere plaats.

David Popiashvili, Jesus is alive! - @#####

III. ONNOZELE KINDEREN, MARTELAREN 28 december

Mt 2:18

"Een stem is in Rama gehoord, Luid geweent en geschrei: Rachel beweent haar kinderen, En wil niet getroost worden, want ze zijn niet meer."

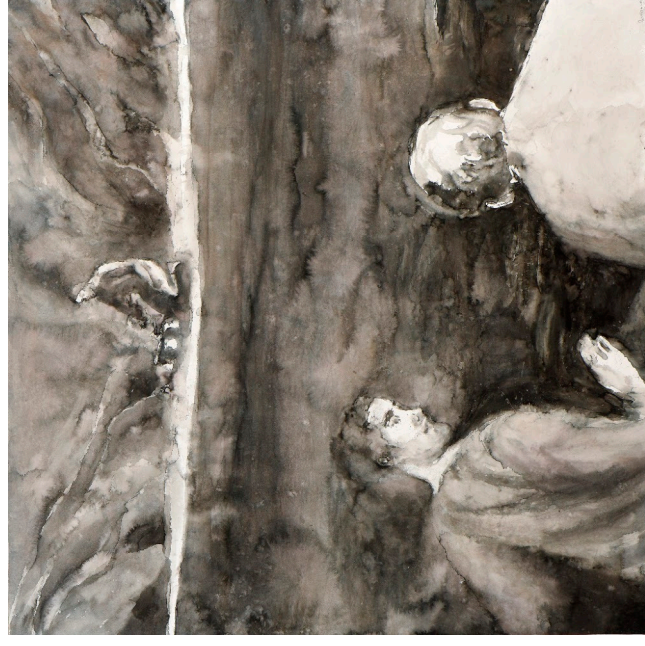

Icon commemorating the Slaughter of the Innocents with the Flight into Egypt

DERDE ZONDAG VAN PASEN

Jb 21:4-7

Toen reeds de morgen was aangebroken, stond Jesus aan het strand; maar de leerlingen wisten niet, dat het Jesus was. Jesus sprak tot hen: Jonge mannen, hebt gij wat vis? Ze antwoordden Hem: Neen. Hij zei hun: Werpt het net uit rechts van de boot, dan zult gij slagen. Ze wierpen het net uit; maar door het groot aantal vissen konden ze het niet meer ophalen. Nu sprak de leerling, dien Jesus liefhad, tot Petrus: Het is de Heer! Toen Simon Petrus hoorde, dat het de Heer was, deed hij, daar hij ontkleed was, zijn mantel om, en wierp zich in het meer.

François-Xavier de Boissoudy, C'est le Seigneur!, 2015. ©François-Xavier de Boissoudy

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paastijd

TWEEDE ZONDAG VAN PASEN

Jh 20:20b-21

Vreugde vervulde de leerlingen toen ze de Heer zagen. 'Vrede', zei Jezus nogmaals. 'Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zo zend Ik jullie.'

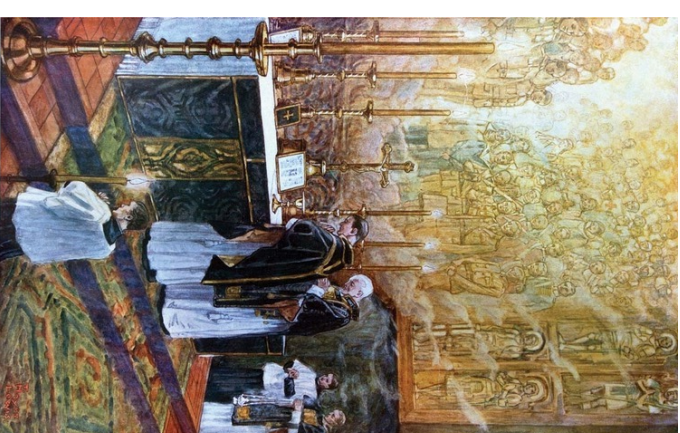
Berna Lopez, 'Je crois en l'Esprit Saint', 2003 - ©Berna Lopez

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

HEILIGE FAMILIE

1 Job 3:1-3

Ziet, hoe grote liefde de Vader ons heeft bewezen, dat wij kinderen Gods worden genoemd, en het ook zijn. Daarom juist kent de wereld ons niet, omdat ze Hem niet kent. Geliefden, thans reeds zijn wij kinderen Gods; maar nog is het niet openbaar geworden, wat wij zullen zijn. Toch weten we, dat wanneer de openbaring gekomen is, wij aan Hem gelijk zullen zijn; want wij zullen Hem zien, zoals Hij is. Wie deze hoop op Hem stelt, houdt zich rein, zoals Hij rein is.

Mass attended by all the angels, saints and our blessed departed souls

TWEDE ZONDAG VAN KERSTMIS

Jh 1:15-18

Van Hem legt Johannes getuigenis af en zijn verklaring luidt: 'Hem bedoelde ik toen ik zei: "Hij die na mij komt, is mijn meerdere, want vóór mij was Hij er al." ' Van zijn volheid hebben wij allen ontvangen, genade op genade. Want is de wet gegeven door Mozes, de genade en de waarheid zijn gebracht door Jezus Christus. Niemand heeft God ooit gezien, maar de eniggeboren God, die rust aan het hart van de Vader, Hij heeft Hem doen kennen.

Lucas Cranach the Elder, The Law and the Gospel, 1529 (Národní galerie, Sternberg Palace, Prague)

MAANDAG ONDER HET OCTAAF VAN PASEN

Mt 28:8-9

Ze gingen snel van het graf weg, vol angst en met grote vreugde, en ze liepen hard om het aan zijn leerlingen te vertellen. En zie, Jezus kwam hun tegemoet. 'Gegroet', zei Hij. Ze gingen naar Hem toe, grepen Hem bij de voeten vast en vielen voor Hem op de knieën.

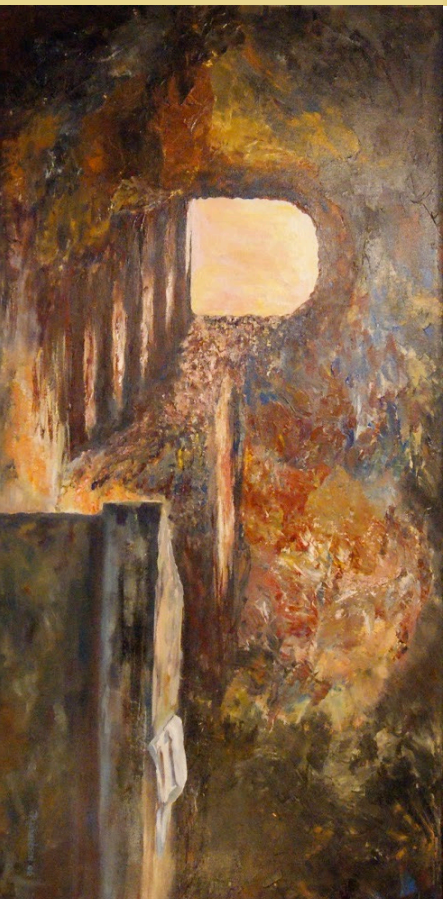
Daniel Owen, Detail from Stained Glass, 2010 (Church of the Ascension, Timoleague, Co. Cork) - ©Daniel Owen

PAASZONDAG

Jh 20:6-7

Toen kwam ook Simon Petrus, na hem, bij het graf aan en ging meteen naar binnen. Hij zag hoe de doeken er nog lagen, maar ook hoe de doek die zijn hoofd had bedekt, niet bij de andere doeken lag: hij was opgerold en lag helemaal apart.

George Richardson, The Empty Tomb, 2011 - ©George Richardson

OPENBARING VAN DE HEER

Mt 2:9-11

Toen ze den koning hadden aangehoord, gingen ze heen. En zie, de ster, die ze in het oosten hadden gezien, ging voor hen uit, totdat ze kwam boven de plaats, waar het Kind was, en daar bleef staan. Toen ze de ster zagen, waren ze buitengewoon verheugd. En toen ze het huis waren binnengetreden, vonden ze het Kind met zijn moeder Maria; ze vielen ter aarde neer, en aanbaden Het. Ze openden hun schatten, en boden Het geschenken aan: goud, wierook en mirre.

Nativity (coptic)

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Kersttijd

DOOP VAN DE HEER

Lc 3:22

en daalde de heilige Geest in lijfelijke gedaante als een duif op Hem neer; er klonk een stem uit de hemel: 'Jij bent mijn geliefde Zoon, in wie Ik vreugde vind!.'

Gerard David, Doopsel van Christus, 1502 - 1508 (Groeningemuseum Brugge)

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paaslijd

PAASWAKE

Ex 15:1

Toen zongen Moses en Israëls kinderen dit lied ter ere van Jahweh: Laat ons zingen voor Jahweh, Want hoog is Hij verheven; Paard en ruiter wierp Hij in zee!

Ben-Zion, Crossing the Red Sea, 1952 (Biblical Themes portfolio, Plate XIV, (Curt Valentin, New York))

GOEDE VRIJDAG

Jh 18:36

Jesus antwoordde: Mijn koninkrijk is niet van deze wereld. Indien mijn koninkrijk van deze wereld was, dan zouden mijn dienars zich te weer hebben gesteld, opdat Ik niet aan de Joden werd overgeleverd; maar mijn koninkrijk is niet van hier.

Leslie Hill, Fifty-two verses, 2014 - ©Leslie Hill

LEZINGEN VOOR
ZONDAGEN EN FEESTEN
GEWONE VORM VAN
DE ROMEINSE RITUS
JAAR C
PAASTIJD

WITTE DONDERDAG

Jb 13:12-15

Toen Hij hun voeten had gewassen en zijn bovenkleden had aangetrokken, nam Hij weer aan tafel plaats en zei: 'Begrijpen jullie wat Ik gedaan heb? Jullie noemen Mij meester en Heer; en terecht, want dat ben Ik. Welnu, als Ik, jullie Heer en meester, jullie voeten heb gewassen, dan behoren jullie ook elkaar de voeten te wassen. Ik heb jullie het voorbeeld gegeven: je moet doen zoals Ik voor jullie heb gedaan.'

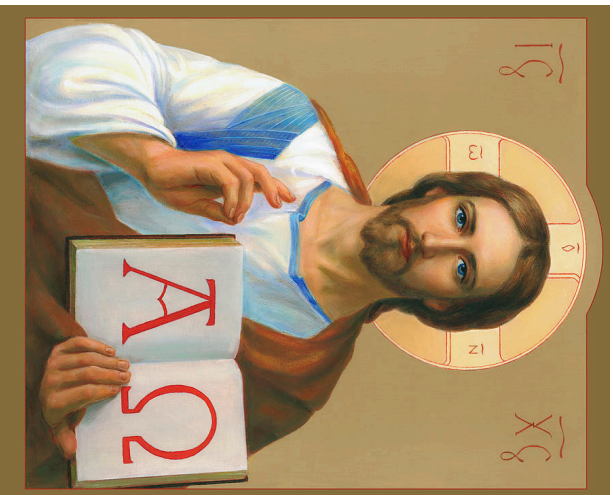

Stanley Spencer, Last Supper, 1920

CHRISMAMIS

op 1:5-8

en van Jesus Christus, den waarchtigen Getuige, den Eerstgeborene der doden en den Opperste van de koningen der aarde. Aan Hem, die ons bemint, die ons door zijn Bloed van de zonde verlost heeft, die ons ook tot een koningschap heeft gemaakt, tot priesters voor zijn God en zijn Vader: aan Hem zij de glorie en de macht in de eeuwen der eeuwen. Amen! Zie, Hij komt met de wolken; en alle oog zal Hem zien, zelfs zij die Hem doorstoken hebben; en alle geslachten der aarde zullen zich op de borst kloppen om Hem. Ja! Amen! Ik ben de Alfa en Omega, zegt God de Heer; Hij die is, en die was en die komt: de Almachtige.

Alpha and Omega

ASWOENSDAG

Joel 2:12-13

Maar ook nu nog: Is de godspraak van Jahweh, Keert tot Mij terug met heel uw hart, In vasten, wenen en rouw; Scheurt uw harten, niet uw kleren, Bekeert u tot Jahweh, uw God! Want Hij is genadig en barmhartig, Lankmoedig, rijk aan ontferming; Een, die spijt heeft over uw rampen.

Sieger Köder, Der Mund kann lachen wenn das Herz auch Traurung ist - ©Sieger Köder

DONDERDAG NA ASWOENSDAG

Lc 9:23-24

Met het oog op allen zei Hij: 'Als iemand achter Mij aan wil komen, laat hij dan met zichzelf breken, dagelijks zijn kruis opnemen en Mij volgen. Want wie zijn leven wil redden, zal het verliezen, maar wie zijn leven om Mij verliest, die zal het redden.'

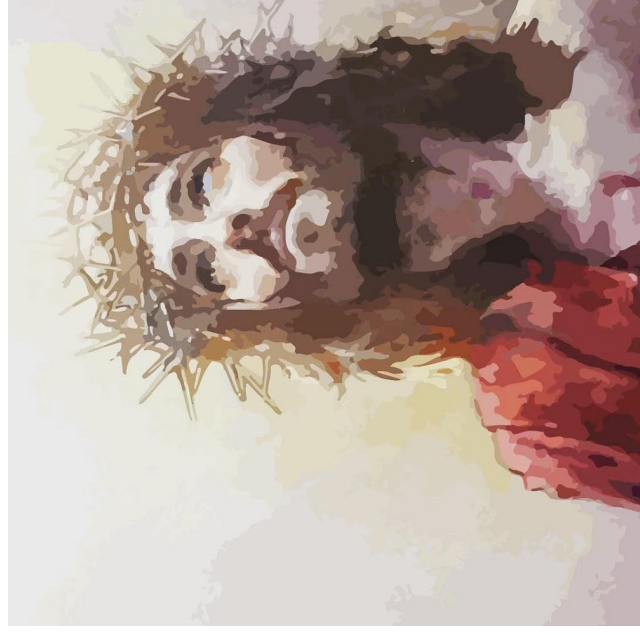

Pieter Bruegel de Oude, De kruisdraging, 1564 (Kunsthistorisches Museum, Wenen)

WOENSDAG VAN DE GOEDE WEEK

Jes 50:6-9

Mijn rug bied Ik hun, die Mij slaan, Mijn wangen, die Mij de baard uitrukken; Ik houd mijn gelaat niet verborgen Voor smaad en bespuwing. Want Jahweh, de Heer, staat Mij bij, Daarom schaam Ik Mij niet; Daarom heb Ik mijn gelaat als een keisteen verhard, En weet, dat Ik niet te schande zal staan. Mijn verdediger is nabij! Wie is mijn tegenpartij: Laten wij ons met elkander meten; Wie klaagt Mij aan: Hij trede tegen Mij op! Zie, Jahweh, de Heer, is mijn helper; Wie zal Mij schuldig verklaren? Neen, ze zullen allen vergaan als een kleed, En de mot vreet ze weg!

I gave my back to the smiters, and my cheeks to them that plucked off the hair

DINSDAG VAN DE GOEDE WEEK

jb 13:21-26

Na deze woorden werd Jesus diep ontroerd. En Hij getuigde en sprak: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Eén van u zal Mij verraden. De leerlingen zagen elkander aan, onzeker, wien Hij bedoelde. Eén zijner leerlingen, dien Jesus beminde, was aan Jesus boezem gelegen. Simon Petrus gaf een wenk, en beduidde hem: Zeg, wie is het, dien Hij bedoelt? Nu vijlde hij zich aan Jesus' boorst, en sprak tot Hem: Heer, wie is het? Jesus antwoordde: Hij is het, voor wien Ik het stuk brood zal indopen, en wien Ik het toereik. Toen nam Hij een stuk brood, doopte het in, en gaf het aan Judas, den zoon van Simon Iskariot.

He is it

VRIDAG NA ASWOENSDAG

Mt 9:14-15

Toen kwamen de leerlingen van Johannes naar Hem toe met de vraag: 'Waarom vasten wij en de farizeeën zo vaak, maar doen uw leerlingen dat niet?' Jezus zei hun: 'Kunnen bruidsgasten soms rouwen zolang de bruidegom bij hen is? Maar er zullen dagen komen dat de bruidegom van hen is weggenomen, en dan zullen ze vasten.'

Raul Bartsosa, Corazón Inmaculado de María de Fátima, 2012. ©Raul Bartsosa

ZATERDAG NA ASWOENSDAG

Jes 58:9-10

Dan eerst zal Jahweh u verhoren, Als ge Hem aanroept; En als ge om hulp smeekt, U zeggen: Hier ben Ik: Wanneer ge niemand knecht in uw midden, Met de vinger nawijst, of kwaad van hem spreekt; Wanneer ge uw hart voor den hongerige opent, En den versmachtende verzadigt! Dan zal uw licht in de duisternis stralen, Uw nacht zal zijn als klaarlichte dag.

de Meester van Alkmaar, De zeven werken van barmhartigheid - De hongerigen voeden

MAANDAG VAN DE GOEDE WEEK

Jb 12:1-8

Zes dagen voor Pasen kwam Jesus te Betánië, waar Lázarus woonde, dien Jesus uit de doden had opgewekt. Men richtte daar een maaltijd voor Hem aan; Marta bediende, en Lázarus was één van zijn disgenoten. Toen nam Maria een pond onvervalste, kostbare nardusbalsem, zalfde de voeten van Jesus, en droogde ze met de haren af. En het huis was vol van de balsemgeur. Toen zei Judas Iskariot, een van zijn leerlingen, die Hem verraden zou: Waarom die balsem niet voor driehonderd tienlingen verkocht, en ze aan de armen gegeven? Dit zei hij niet, omdat hij bezorgd was voor de armen, maar omdat hij een dief was; daar hij de beurs droeg, stal hij weg, wat daarin kwam. Maar Jesus sprak: Laat haar begaan; ze heeft hem moeten bewaren voor de dag mijner begrafenis. Want de armen behoudt gij altijd; Mij niet.

The unction of Jesus, 2009

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paaslijd

PALMZONDAG

Fil 2:8-11

Heeft Hij zich vernederd; Hij werd gehoorzaam tot de dood, de dood aan een kruis. Daarom ook heeft God Hem hoog verheven en Hem de naam verleend die boven alle namen staat, opdat in de naam van Jezus iedere knie zich zou buigen, in de hemel, op aarde en onder de aarde, en iedere tong zou belijden tot eer van God, de Vader: de Heer; dat is Jezus Christus.

Giovanni Battista Tiepolo, *The Discovery of the True Cross and St. Helena*, c. 1745 (Gallerie dell'Accademia, Venice, Italy)

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paaslijd

EERSTE ZONDAG VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Lc 4:1-2a

Vol van heilige Geest keerde Jezus terug van de Jordaan. Hij bleef veertig dagen lang in geestvervoering in de woestijn, waar Hij door de duivel op de proef werd gesteld.

Cerezo Barredo, *Jesus tempted in the desert*, 1999 - ©Cerezo Barredo

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paas tijd

MAANDAG VAN DE EERSTE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

lev 19:18

Neem geen wraak op een volksgenoot en koester geen wrok tegen hem. U zult uw naaste liefhebben als uzelf. Ik ben de HEER.

Love God and love others, in this is the whole bible

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paas tijd

ZATERDAG VAN DE VIJFDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

eze 37:26-28

Dan zal Ik met hen een vredesbond sluiten: een eeuwigdurend verbond, en hun mijn genade en zegen schenken. Ik zal mijn heiligdom in hun midden plaatsen tot in eeuwigheid, en mijn woning zal onder hen gevestigd zijn: Ik zal hun een God, zij Mij een volk zijn! Dan zullen de volken erkennen, dat Ik, Jahweh, Israël heb geheiligd, als mijn heiligdom onder hen gevestigd blijft voor eeuwig!

Mass

VRUJDAG VAN DE VIJFDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Jer 20:11

Maar Jahweh staat mij terzijde als een machtige held: Mijn vervolgers zullen vallen en machteloos zijn; Ze zullen blozen van schaamte, omdat hun toeleg mislukt, Van eeuwig, onvergetelijke schande!

Lion of Judah

DINSDAG VAN DE EERSTE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Mt 6:9-13

Julie moeten zo bidden: Onze Vader in de hemel, uw naam worde geheiligd, uw koninkrijk kome, uw wil geschiede, op aarde zoals in de hemel. Geef ons vandaag het nodige brood, en vergeef ons onze schulden, zoals ook wij hebben vergeven wie schulden heeft bij ons. En breng ons niet in beproeving, maar red ons van het kwaad.

The Garden of Gethsemane

WOENSDAG VAN DE EERSTE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Jona 3:1-2

Voor de tweede maal werd nu het woord van Jahweh tot Jonas gericht: Sta op, ga naar Ninive, de grote stad, en kondig haar aan, wat Ik u heb bevolen.

Mina Anton, Jonah in the whale, 2013 - ©Mina Anton

DONDERDAG VAN DE VIJFDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Jb 8:55-58

Gij noemt Hem uw God, en toch erkent gij Hem niet. Maar Ik ken Hem wél; en als Ik zeide, Hem niet te kennen, dan was Ik een leugenaar evenals gij. Ja waarlijk, Ik ken Hem, en zijn woord onderhoud Ik. Abraham, uw vader; zag juichend van blijdschap mijn dag tegemoet; hij heeft hem gezien en van vreugte gejubeld. — Maar de Joden zeiden Hem: Gij zijt nog geen vijftig jaar oud, en Gij hebt Abraham gezien? Jesus sprak tot hen: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: Vóór Abraham werd, ben Ik.

Audrey, Before Abraham was, I am - ©Audrey

WOENSDAG VAN DE VIJFDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

dan 3:16-20

Sjadrak, Mesjak en Abed-Nego gaven koning Nabukodonosor ten antwoord: Wij achten het niet nodig, hierover nog iets te zeggen. Als het moet, dan is onze God, dien wij vereren, machtig genoeg, om ons uit de gloeiende vuuroven te redden, en zal Hij ons ook uit uw hand verlossen, o koning. Maar ook, wanneer dit niet gebeurt, weet dan, o koning, dat wij toch uw god niet vereren, en het gouden beeld niet aanbidden, dat gij hebt opgericht. Toen werd Nabukodonosor zo woedend op Sjadrak, Mesjak en Abed-Nego, dat zijn gelaatstrekken er zich van verwrongen. Hij beval, de oven nog zevenmaal heter dan anders te stoken; en aan de sterkste mannen van zijn leger gaf hij bevel, Sjadrak, Mesjak en Abed-Nego te binden, en in de gloeiende oven te werpen.

Shadrach, Meshach, and Abednego

DONDERDAG VAN DE EERSTE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

mt 7:9-11

Of wie is er onder u, die aan zijn zoon een steen zal geven, als hij om brood vraagt, of een slang, als hij om vis vraagt? Als gij dus, zondige mensen, aan uw kinderen goede gaven weet te schenken, hoeveel te meer zal dan uw Vader, die in de hemelen is, het goede geven aan wie het Hem vragen.

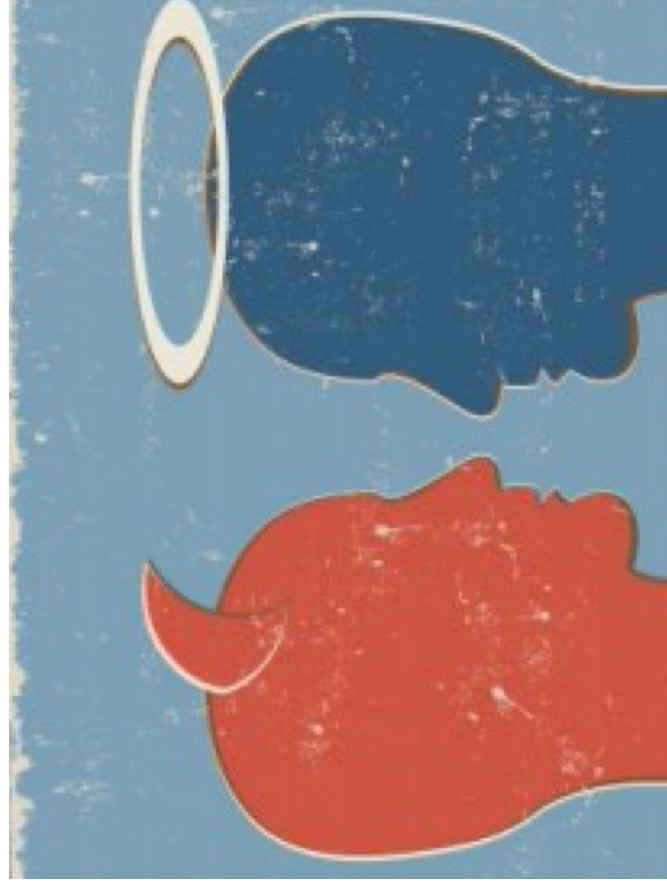

Bread and stones

VRIJDAG VAN DE EERSTE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

eze 18:25-28

Ge zegt misschien: Dan is de weg des Heren niet recht! Luister toch, huis van Israël: Is mijn weg niet recht? Neen, úw wegen zijn krom! Als een rechtvaardige zijn deugd verlaat, en slecht gaat leven, dan sterft hij toch om het kwaad, dat hij doet. En als een zondaar zich bekeert van zijn slecht verleden, en gaat leven naar wet en recht, dan redt zo iemand zijn leven; is hij tot beter inzicht gekomen, en bekeert hij zich van zijn zondig verleden, dan zal hij zeker in leven blijven en niet sterven.

Good and evil

DINSDAG VAN DE VIJFDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

num 21:6-9

Daarom zond Jahweh vergiftige slangen onder het volk, die het beten, zodat er velen van Israël stierven. Toen riep het volk naar Moses, en sprak: Wij hebben gezondigd; want we zijn onbeschaamd geweest tegen Jahweh en tegen u! Bid Jahweh toch, dat Hij de slangen van ons wegneemt. En Moses bad voor het volk. Toen sprak Jahweh tot Moses: Maak een slang, en bevestig die aan een paal; dan zal iedereen, die gebeten is en er naar opziet, in leven blijven. Moses maakte een koperen slang, en bevestigde die aan een paal. En wanneer iemand door een slang werd gebeten, en hij zag op naar de koperen slang, dan bleef hij in leven.

William Blake, Moses and the Serpent

MAANDAG VAN DE VIJFDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

dan 13:5-21

Nu waren er dat jaar uit het volk twee ouderlingen tot rechters aangesteld; maar van het soort, waarvan de Heer had gezegd: "De ongerechtigheid is van Babel uitgegaan door de oudsten, door rechters, die het volk slechts besturen in schijn". Ze vertoefden regelmatig in het huis van Joakim, waar iedereen naar hen toe kwam, die rechtzaken had. Wanneer dan het volk tegen de middag vertrokken was, ging Susanna wandelen in de tuin van haar man. De beide ouderlingen zagen haar dus dagelijks daar wandelen, en kregen hevige hartstocht voor haar. Ze verstoppen hun geweten, en wendden hun ogen af, om niet naar de hemel te kijken, en niet te denken aan de rechtvaardige straffen. Beiden waren door liefde gewond, maar ze vertelden elkander niets van hun pijn. Ze schamden zich, met elkaar over hun hartstocht te spreken, en hoe ze verlangden, haar te bezitten. Maar iedere dag opnieuw bleven ze hartstochtelijker naar een gelegenheid zoeken, om haar te bejuren. Eens zei de een tot den ander: Kom, laat ons naar huis gaan, want het is tijd voor het eten. Ze scheidten dus, en gingen heen; maar langs een omweg keerden ze beiden naar dezelfde plaats terug. En toen ze elkaar naar de reden vroegen, maakten ze hun hartstocht bekend, en bespraken met elkander de tijd, waarop ze haar alleen konden treffen. Terwijl beiden dan op een geschikte dag wachtten, ging zij weer eens naar de tuin, zoals ze dat al lang gewoon was, enkel van twee dienstmeisjes vergezeld; en omdat het warm was, wilde ze baden in de tuin. Er was dan ook niemand daar aanwezig, behalve de beide ouderlingen, die zich hadden verschoolen, en haar begluurden. Ze zei dus tot haar meisjes: Haalt mij olie en zalven, en sluit de poorten van de tuin, dan kan ik gaan baden. Ze deden, zoals ze bevolen had; ze sloten de poorten van de tuin, en gingen door een achterdeur uit, om het gewragte te halen. Maar ze wisten niet, dat de ouderlingen zich daar hadden verschoolen. Zodra de meisjes waren vertrokken, stonden de ouderlingen allebei op, liepen op haar af, en zeiden: Kijk, de poorten van de tuin zijn gesloten, en er is niemand, die ons ziet. We branden van hartstocht voor u; geef dus maar toe, en wees ons terwille. Als ge weigert, zullen we tegen u getuigen, dat er een jongeman bij u is geweest, en dat ge daarom de meisjes hebt weggestuurd.

Domenichino, Susanna e i Vecchioni, 17th century (Galleria Doria Pamphili, Roma)

74

ZATERDAG VAN DE EERSTE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Mt 5:46-48

Want als je liefhebt wie jou liefheeft, welk loon verdienen je dan? Doen de tollenaars dat ook niet? Als je alleen je broeders groet, wat voor bijzonders doe je dan? Doen de heidenen dat ook niet? Jullie zullen dus onverdeeld goed zijn, zoals jullie hemelse Vader onverdeeld goed is.

Do you have the courage to love your enemies?

51

TWEDE ZONDAG VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Fil 3:20-21

Maar òns Vaderland is in de hemel. Vandaar verwachten we den Verlosser, Jesus Christus, den Heer; Hij zal ons vernederd lichaam herscheppen, aan zijn verheerlijkt Lichaam gelijk, door de kracht, waarmee Hij alles aan Zich onderwerpen kan.

The Adoration of Christ the King, through the Holy Eucharist

VIJFDE ZONDAG VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

jb 8:3-11

Nu brachten schriftgeleerden en farizeën een vrouw naar Hem toe, die op overspel was betrapt; ze plaatsten haar in de kring, en zeiden tot Hem: Meester, deze vrouw is op heterflaad van overspel betrapt. Nu heeft Moses ons in de Wet geboden, dergelijke vrouwen te stengen. Wat zegt Gij nu? Dit zeiden ze, om Hem een strik te spannen, en tegen Hem een aanklacht te hebben. Maar Jesus boog Zich voorover, en schreef met de vinger op de grond. En toen ze aanhielden met vragen, richtte Hij Zich op, en sprak tot hen: Wie van u zonder zonde is, werpe de eerste steen op haar! Weer boog Hij Zich voorover, en schreef op de grond. Toen ze dit hoorden, gingen ze heen, de een na den ander, maar de oudsten het eerst; en Jesus bleef alleen, de vrouw nog steeds in de kring. Nu richtte Jesus Zich op, en sprak tot haar: Vrouw, waar zijn ze gebleven? Heeft niemand u veroordeeld? Ze zeide: Niemand, Heer. En Jesus sprak: Ook Ik veroordeel u niet; ga heen, en zondig voortaan niet meer.

HABBENINK, What Sayest Thou? - ©HABBENINK

Missaal – Zondagen en feesten – Gewone vorm – Jaar C – Paasijd

ZATERDAG VAN DE VIERDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Jer 11:19-20

Ik zelf was als een argeloos lam, Dat naar de slachtbank wordt geleid. Ik wist niet eens, dat zij aanslaggen tegen mij smeedden: Komt, laten we de boom in zijn volle kracht vellen, Hen uit het land der levenden rukken, Zodat zijn naam niet meer wordt genoemd. Jahweh der heirscharen, rechtvaardige Rechter. Die harten en niereen doorgront: Laat mij zien, hoe Gij wrak op hen neemt, Want U vertrouw ik mijn recht toe.

Francisco de Zurbarán, Agnus Dei, 1636–40 (Prado Museum in Madrid, Spain)

72

Missaal – Zondagen en feesten – Gewone vorm – Jaar C – Paasijd

MAANDAG VAN DE TWEDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

1c 6:38

Geeft, en u zal worden gegeven: een goede, volgestampte, geschudde en overlopende maat zal u in de schoot worden gestort. Want met de maat, waarmee ge meet, zal ook u worden gemeten.

Giving

53

DINSDAG VAN DE TWEDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Mt 23:8-12

Maar laat u zich geen rabbi noemen, want één is uw meester en u bent allemaal broeders. Noem ook niemand van u op aarde vader, want één is uw Vader, die in de hemel. Laat u ook geen leraar noemen, want één is uw leraar, de Messias. De grootste van u zal uw dienaar zijn. Wie zich verheft, zal vernederd worden, en wie zich vernederd, zal verheven worden.

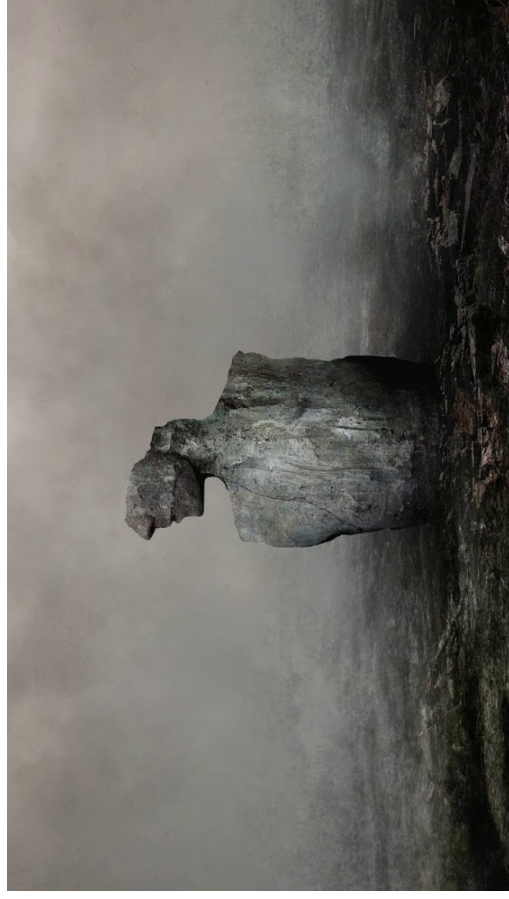

Pope Francis official photograph, 2013

VRIJDAG VAN DE VIERDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

wijsheid 2:18-20

Want is de rechtvaardige Gods zoon, dan zal Hij hem helpen, En uit de hand van zijn vijanden redden. Met smaad en mishandeling zullen wij hem beproeven, Om zijn zachtmoedigheid te zien, zijn geduld te toetsen. Wij willen hem veroordelen tot een schandelijke dood; Want hij wordt toch gered, zo beweert hij.

Riverside, Vale Of Tears - ©Riverside

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paas tijd

DONDERDAG VAN DE VIERDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

jb 5:31-36

Indien Ik over Mijzelf getuig, dan is mijn getuigenis niet betrouwbaar: Er is een ander, die over Mij getuigt; en Ik weet, dat het getuigenis, dat Hij over Mij aflegt, betrouwbaar is. — Gij hebt een gezantschap naar Johannes gezonden; en hij heeft voor de waarheid getuigt. Zeker: Ik aanvaard geen getuigenis van een mens; maar Ik zeg dit, opdat gij gered moogt worden. Hij was de brandende en hel schijnende lamp; gij hebt u zelfs een ogenblik in zijn licht willen verheugen. — Maar Ik heb een getuigenis groter dan dat van Johannes: want de werken, die de Vader Mij te volbrengen gaf, die werken juist die Ik doe, zij getuigen van Mij, dat de Vader Mij gezonden heeft. —

Pieter Bruegel the Elder, The Preaching of St. John the Baptist, 1566 (Museum of Fine Arts, Budapest)

70

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paas tijd

WOENSDAG VAN DE TWEEDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

jer 18:19-20

Jahweh, luister Gij dan naar mij, En hoor wat mijn bestrijders zeggen. Mag men dan goed met kwaad vergelden, Dat ze mij een kuil mogen graven? Gedenk toch, dat ik bij U voor hen stond te pleiten, Om uw gramschap van hen af te wenden.

Michelangelo, Prophet Jeremiah (Sistine Chapel)

55

DONDERDAG VAN DE TWEDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Lc 16:19-24

Er was een rijk man, die gekleed ging in purper en het fijnste linnen, en elke dag uitbundig feestvierde. Aan zijn poort lag een zekere Lazarus; hij was arm en zat onder de zweren. Hij had graag zijn honger gestild met wat er van de tafel van de rijke op de grond viel, maar nee, de honden kwamen en likten aan zijn zweren. Toen kwam de arme te sterven; de engelen droegen hem in de schoot van Abraham. Ook de rijke stierf, en werd begraven. In het dodenrijk sloeg hij gekweld door pijn zijn ogen op en zag van verre Abraham met Lazarus in zijn schoot. “Vader Abraham,” riep hij, “heb medelijden met me; stuur Lazarus om de toppen van zijn vingers nat te maken met water, en er mijn tong mee te verkoelen, want ik lijd hevig in dit vuur.”.

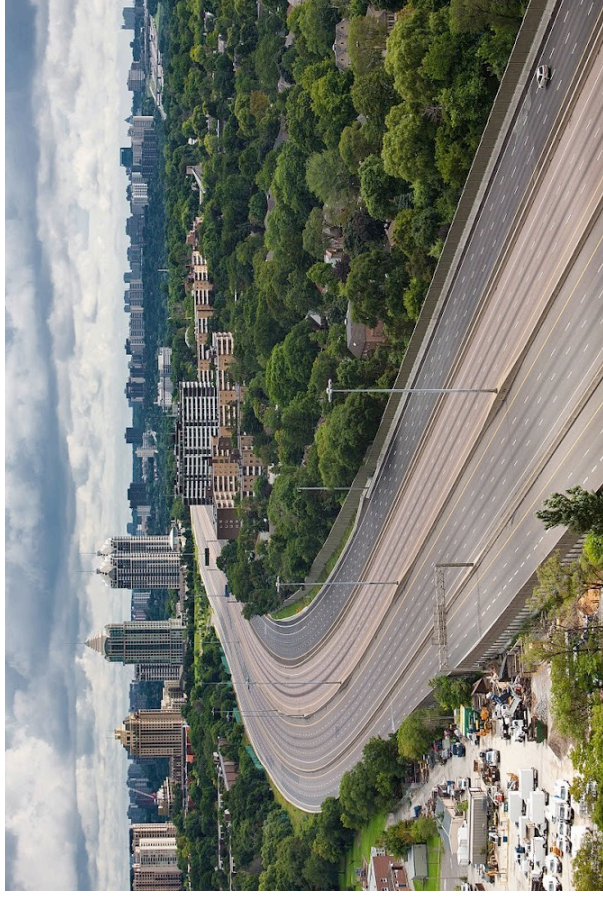

Heinrich Aldegrever, Parabel van Lazarus en de rijke man, 1554

WOENSDAG VAN DE VIERDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Jes 49:11-13

Van al mijn bergen maak ik een weg, En al mijn paden worden gebaad! Zie, de één komt uit het oosten, De andere komt uit het noorden, Anderen weer uit het westen, Anderen uit het land der Sinieten: Jubelt, hemelen, verheugt u, aarde, Bergen, barst in juichkreten los; Want Jahweh ontfermt zich over zijn volk, Heeft medelijden met zijn ellende!

Road

DINSDAG VAN DE VIERDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Eze 47:1-2,8-12

Toen bracht hij mij terug naar de ingang van de tempel. Daar zag ik onder de drempel water opwellen en in oostelijke richting stromen; de voorzijde van de tempel ligt immers op het oosten. Het water stroomde eerst zuidwaarts langs de muur en vervolgens langs de zuidkant van het altaar. Hij leidde mij door de noordpoort buitenom naar de oostelijke buitenpoort, en rechts daarvan kwam het water weer tevoorschijn. Hij zei: 'Dit water stroomt door het oostelijk deel van het land naar de Araba, mondt uit in de Zoutzee en maakt het water van de zee gezond. De rivier brengt leven overal waar hij stroomt, het wemelt er van dieren. De zee zit vol vis, want de rivier die erin uitmondt, maakt het water gezond. Overal waar hij stroomt is volop leven. Langs de kust, van Engedi tot En-Englaim, staan vissers en hangen er netten te drogen. De vissoorten zijn er even talrijk als in de Grote Zee. Het water in de plassen en in de moerassen wordt echter niet gezond; het zal voor de zoutwinning dienen. Aan beide oevers van de rivier groeien allerlei vruchtbomen, hun bladeren verdorren niet en ze zijn nooit zonder vruchten. Elke maand dragen ze vruchten, omdat het water dat ze voedt uit het heiligdom komt. De vruchten zijn eetbaar en de bladeren hebben geneeskracht.'

William Blake, The river of life

VRUJDAG VAN DE TWEEDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Mt 21:33-43

'Juister naar een andere gelijkenis. Er was eens een landeigenaar die een wijngaard aanlegde. Hij zette hem met een omheining af, groef er een peetskuil in en bouwde er een wachttoren. Hij verpachtte hem aan wijnbouwers en vertrok naar het buitenland. Maar toen de tijd van de vruchten gekomen was, stuurde hij zijn slaven naar de wijnbouwers om de vruchten in ontvangst te nemen. De wijnbouwers grepen zijn slaven vast; de een gaf een pak slaag, een ander doodden ze, een derde stengelden ze. Hij stuurde toen andere slaven, meer dan de eerste keer; en ze deden met hen hetzelfde. Later stuurde hij zijn zoon naar hen toe, met de gedachte: mijn zoon zullen ze ontzien. Maar toen de wijnbouwers de zoon zagen, zeiden ze tegen elkaar: "Dat is de erfgenaam. Kom, laten we hem doden en zijn erfdeel in bezit nemen." Ze grepen hem vast, gooiden hem de wijngaard uit en doodden hem. Welnu, wanneer de eigenaar van de wijngaard komt, wat zal hij dan met die wijnbouwers doen?' Ze gaven Hem ten antwoord: 'Hij zal die ellendelingen een ellendige dood bezorgen, en de wijngaard zal hij aan andere wijnbouwers geven, die vruchten aan hem afdragen wanneer het er de tijd voor is.' Jezus zei tegen hen: 'Hebt u nooit in de Schriften gelezen: De steen die de bouwlieden afgekeurd hadden, die is de hoeksteen geworden. De Heer heeft dit gedaan; het is een wonder in onze ogen? Daarom zeg ik u: Het koninkrijk van God zal u ontnomen worden en gegeven worden aan een volk dat de vruchten van het koninkrijk voortbrengt.'

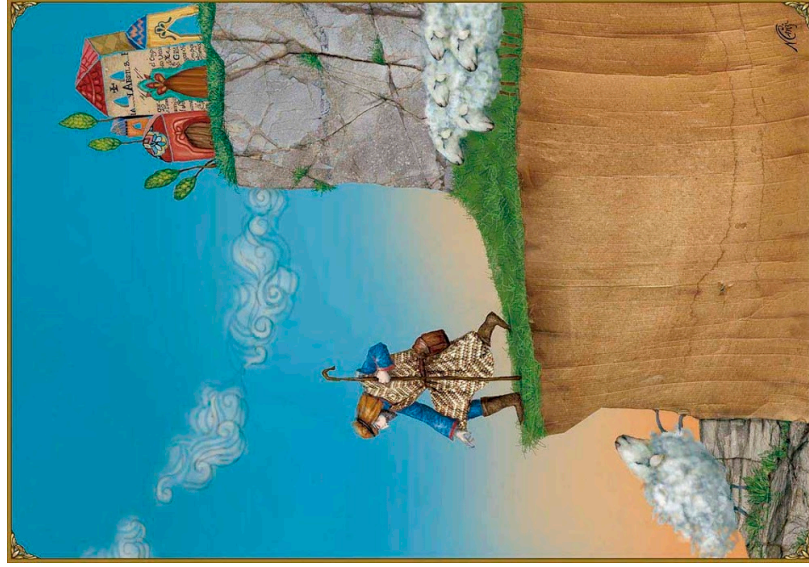
Cerizo Barredo, Domingo 27 del tiempo ordinario, 1989 - ©Cerizo Barredo

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paas tijd

ZATERDAG VAN DE TWEEDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Lc 15:4

Wie van u, die honderd schapen heeft, en er een van verliest, laat niet de negen en negentig andere achter in de woestijn, en gaat het verlorene zoeken, totdat hij het terugvindt?

Nerina Canzi, LA OVEIA EXTRA VIADA, 2015 - ©Nerina Canzi

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paas tijd

MAANDAG VAN DE VIERDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Jes 65:18-19

Maar men zal zich verheugen en eeuwig verblijden Over wat Ik zal scheppen. Zie, Jerusaleem schep Ik om in gejubel, In vreugde zijn volk; En Ik zal over Jerusaleem juichen, In mijn volk Mij verblijden! Men zal er niet langer meer horen Het geklaag van geweene of geschrei.

Joy

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paaslijd

VIERDE ZONDAG VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Lc 15:21

“Vader,” zei de zoon tegen hem, “ik heb gezondigd tegen de hemel en tegen u; ik ben het niet meer waard om uw zoon te heten.”

Rembrandt Harmensz. van Rijn, The Return of the Prodigal Son, 1668-69 (Hermitage, St. Petersburg)

66

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paaslijd

DERDE ZONDAG VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Ex 3:2-3

Verscheen hem de engel van Jahweh in een vlammend vuur midden in een brambos. Hij zag op, en ofschoon het brambos in lichte laaie stond, werd het niet verteerd. Moses dacht bij zichzelf: Ik moet dat wonderse schouwspel toch eens wat nader gaan bezien en kijken, waarom het brambos niet verbrandt.

Icon of the Mother of God "the Unburnt Bush"

59

MAANDAG VAN DE DERDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Lc 4:24-28

Hij ging voort. Voorwaar, Ik zeg u, geen profeet wordt in zijn eigen geboortestad erkend. Voorwaar, Ik zeg u, Er waren veel weduwen in Israël in de dagen van Elias, toen de hemel drie jaar en zes maanden gesloten bleef, zodat er over heel het land grote hongersnood heerste, en toch, tot niemand van haar werd Elias gezondend, maar wel tot een weduwe te Sarepta van Sidónië. Ook waren er veel melaatsen in Israël in de tijd van den profeet Eliseüs, en toch, niemand van hen werd gereinigd, maar wel Naámán, de Syriër, toen ze dit hoorden, werden allen in de synagoge woedend.

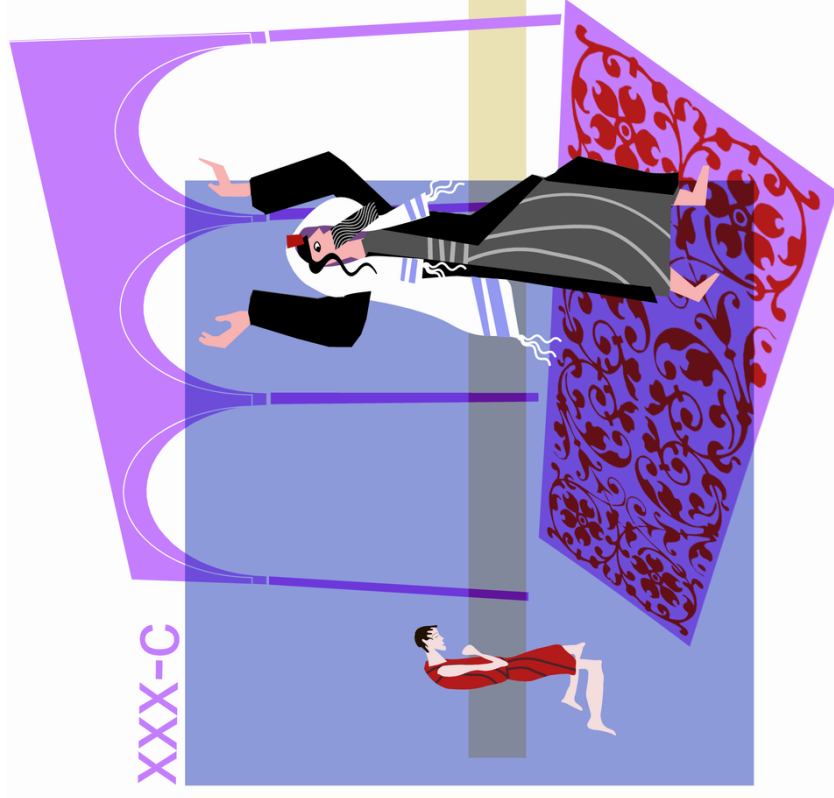

Jesus Declares He is the Messiah

ZATERDAG VAN DE DERDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Lc 18:14b

‘Want ieder die zich verheft zal vernederd worden, maar wie zich vernedert zal verheven worden.’.

XXX-C

The pharisee and the publican

VRUJDAG VAN DE DERDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Mc 12:28-31

Toen iemand van de schriftgeleerden hen had horen redeneren en zag dat Hij hun een juist antwoord had gegeven, ging hij Hem vragen: 'Wat is het allereerste gebod?' Jezus antwoordde: 'Het eerste is dit: Luister Israël, de Heer onze God is de enige Heer; u zult de Heer uw God liefhebben met heel uw hart en met heel uw ziel, met heel uw verstand en met heel uw kracht. Het tweede is dit: U zult uw naaste liefhebben als uzelf. Een ander gebod, groter dan deze twee, is er niet.'

The two commandments (numbering according to protestant tradition)

DINSDAG VAN DE DERDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

dan 3:25

De koning hernam: Maar ik zie vier mannen vrij door het vuur gaan; zij hebben geen enkel letsel gekregen, en de vierde ziet er uit als een godenzoon.

The fiery furnace

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paas tijd

WOENSDAG VAN DE DERDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

mt 5:18

Voorwaar, Ik zeg u: Er hemel en aarde vergaan, zal er geen jota of stip van de Wet vergaan, totdat alles is volbracht.

Jewish new year

62

1 - 74

Missaal — Zondagen en feesten — Gewone vorm — Jaar C — Paas tijd

DONDERDAG VAN DE DERDE WEEK VAN DE VEERTIGDAGENTIJD

Lc 11:18-20

Als ook de satan innerlijk verdeeld is, hoe kan zijn koninkrijk dan standhouden? U beweert immers dat Ik door Beëlzebul de demonen uitdrijf. Maar als Ik door Beëlzebul de demonen uitdrijf, hoe doen uw eigen mensen het dan? Daarom zullen zij uw rechters zijn. Maar als Ik de demonen uitdrijf met de vinger van God, dan is kennelijk het koninkrijk van God bij u gekomen.

Rene van Tol, Martelaar no 2 - ©Rene van Tol

63